

PROGRAM ROZVOJA OBCE BEŠA

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2015 - 2024

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PRO

Názov:	Program rozvoja obce Beša 2015 - 2024
Územné vymedzenie :	Nitriansky kraj, okres Levice, obec Beša– ŠÚJ
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PRO:	
Dátum platnosti:	2015 - 2024
Verzia	1.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Základné údaje	
Kraj:	Nitriansky kraj
Okres:	Levice
Región:	Tekov
Poloha:	48°08'19"S 18°24'00"V
Nadmorská výška:	152 m n.m.
Rozloha:	728,2095 ha
Počet obyvateľov:	650
Hustota obyvateľstva:	89
Nacionále	
PSC	935 36
ŠÚJ	502065
EČV	LV
Tel. predvoľba	+421-36
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Beša
	Beša č. 306
	935 36 Beša
Web:	www.besa.sk
E-mail:	obecbesa@stonline.sk
Telefón:	036/63 31 541
Fax:	036/63 31 541

Obsah

ÚVOD	4
EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	10
ANALYTICKÁ ČASŤ	11
1. ANALÝZA VNÚTORNEHO PROSTREDIA	11
1.1 HISTÓRIA OBCE	11
1.2 PRÍRODNÉ POMERY	12
1.3 FLÓRA	16
1.4 FAUNA	16
1.5 CHRÁNENÉ STROMY	17
1.6 DEMOGRAFICKÁ SITUÁCIA	17
1.7 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	26
CESTNÉ A DOPRAVNÉ SIETE	26
1.8 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA	28
1.9 MATERIÁLNE ZDROJE	32
1.10 EKONOMICKÉ ZDROJE	38
1.11 Ex-ante hodnotenie	41
2. ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	42
2.1 Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia	42
2.2 STEEP analýza	43
3. ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA OBCE BEŠA	44
3.1 SWOT analýza	44
3.2 Identifikácia kritických oblastí rozvoja	46
STRATEGICKÁ ČASŤ	48
4. VÍZIA	48
5. STRATEGICKÉ CIELE	48
PROGRAMOVÁ ČASŤ	50
6. PRIORITNÉ OSY	50
REALIZAČNÁ ČASŤ	51
7. POPIS ÚLOH PRI REALIZÁCIH PRO:	51
8. SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PRO	51
9. AKČNÝ PLÁN	52
FINANČNÁ ČASŤ	55
ZÁVER	58

ÚVOD

Prvým a zásadným krokom k rozvoju obce je naprogramovanie svojej vlastnej budúcnosti miestnou politikou rozvoja. Do procesu formovania, koncipovania a programovania rozvoja je potrebné zapojiť obyvateľstvo prostredníctvom občianskych aktivít, združení a podnikateľov, aby sa v programovom dokumente premietli predstavy a potreby tých, ktorí budú program realizovať. Spôsob spoločného plánovania vytvára predpoklady pre úspešnejšie presadzovanie záujmov obce v nových podmienkach Európskeho spoločenstva, kde takýto prístup k procesu programovania je nielen vyžadovaný, ale aj presadzovaný.

Programovanie rozvoja sa v súčasnosti nevyhnutne spája aj s pojmom integrácie do Európskeho spoločenstva a s čerpaním zdrojov zo štrukturálnych fondov, ďalších zdrojov spoločenstva ako aj rôznych iných zdrojov dostupných regionálnej a miestnej správe, podnikateľom a občianskym združeniam.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PRO

Zámer spracovania PRO	
Názov dokumentu	- Program rozvoja obce Beša na roky 2015 - 2024
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií: - komisia financií a regionálneho rozvoja, komisia verejného poriadku a životného prostredia, komisia kultúry a mládeže, komisia športu, komisia na ochranu verejného záujmu - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PRO bol spracovaný v priebehu roka 2015 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce .

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PRO

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

PRO bol aktualizovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj

úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači			
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Východiskové dokumenty

Súlad PRO s dokumentami na miestnej, národnej a nadnárodnej úrovni:

Súlad PRO s dokumentami na miestnej úrovni

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Program odpadového hospodárstva obce**,
- **Viacročný rozpočet obce**,
- **Územný plán obce**.

Súlad PRO s dokumentami na národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ

pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.

- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020** – dokument, ktorého cieľom je vytvorenie jednotnej stratégie financovania pre stanovenie účasti jednotlivých zdrojov na financovaní projektov a operácií z jednotlivých zdrojov financovania - štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu, Európskeho fondu pre námorné a rybné hospodárstvo, Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, štátneho rozpočtu, rozpočtov vyšších územných celkov, rozpočtov obcí a pre prijímateľov operačných programov spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v rámci cieľa 1 - Investície pre rast a zamestnanosť a pre prijímateľov zo Slovenskej republiky operačných programov v rámci cieľa 2 - Európska územná spolupráca - cezhraničná spolupráca a prijímateľov operačného programu spolufinancovaného z Európskeho fondu pre námorné a rybné hospodárstvo a Programu rozvoja vidieka 2014 - 2020 spolufinancovaného z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.“
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- **Program rozvoja Nitrianskeho samospávneho kraja**, ktorý je základný a kľúčový strednodobý programový dokument vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami Národnej stratégie s uplatňovaním princípu partnerstva. Je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- **Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 – 2015** – predstavuje strategický dokument v odpadovom hospodárstve na roky 2011-2015. Závazná časť POH SR je záväzným dokumentom pre rozhodovacie činnosti orgánov štátnej správy v odpadovom hospodárstve.

Súlad PRO s dokumentami na nadnárodnej úrovni

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- **Stratégia EÚ 2020** - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;

- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority operačných programov:

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Prioritná os č. 5: Technická pomoc

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV
PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií nariadenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií

TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

Ďalšie možnosti fondov

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS
DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR
DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR
DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR
EKO FOND
ENVIRONMENTÁLNY FOND
RECYKLAČNÝ FOND
WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIATKOVÝ FOND)
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS

Uplatnenie integrovaného prístupu

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese PRO, kde boli zohľadnené potreby a požiadavky všetkých zainteresovaných skupín - obyvateľov, občianskych združení, záujmových skupín obyvateľov, podnikateľských subjektov, obec a jej jednotlivé orgány. Vo fáze príprav spracovania - prostredníctvom dotazníkového prieskumu, ako aj v rámci schvaľovacej fázy PRO, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PRO sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Nakoľko obec v predchádzajúcom období nemala vypracovaný ani schválený dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce“, ex post hodnotenie predchádzajúceho Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je bezpredmetné.

Analytická časť

1. ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Základná charakteristika obce Beša (k 31.12.2014)

Kód obce	502065
Názov okresu	Levice
Názov kraja	Nitriansky
Štatút obce	obec
PSČ	935 36
Telefónne smerové číslo	036
Prvá písomná zmienka o obci - meste – rok	1292
Celková výmera územia obce [m ²]	7 282 095
Hustota obyvateľstva na km ²	89,3
Zdroj: ŠÚ SR	

Obec Beša sa nachádza na juhozápadnom Slovensku, na území Podunajskej pahorkatiny, presnejšie v západnej časti Hronskej pahorkatiny, v doline Bešianskeho potoka. Nadmorská výška v katastri obce sa pohybuje v intervale 152 m n. m. – 231 m n. m. Najnižšie položený bod katastra obce (152 m n.m.) sa nachádza v tesnej blízkosti futbalového ihriska, na rovinke. Naopak najvyššie položený bod katastra (251 m n.m.) leží na rozhraní katastrov Beša a Bardoňovo. Nadmorská výška v strede obce je 161 m n. m.

Administratívne patrí obec do NUTS II. Západné Slovensko, Nitrianskeho kraja a do okresu Levice. Najbližším ležiacim mestom v okolí obce Beša je mesto Vráble, ktoré je vzdialené 15 km.

Kataster obce Beša tvorí mnohouholník s rozlohou 728,2095 ha s počtom obyvateľov 650. Svojou rozlohou patrí medzi najmenšie katastre obcí v okrese Levice. Hustota obyvateľstva je 89,3 obyv. na km².

1.1 História obce

Prvá písomná zmienka o obci Beša pochádza z 5. júla 1292. Obec Beša sa v tomto dokumente objavuje ako „Bese“, čo je aj v súčasnosti používaný maďarský názov obce. Zo života obce Beša v období stredoveku sa okrem niekoľkých listín, svedectiev a zoznamov vyberačov pápežských desiatkov nezachovali žiadne bližšie informácie. Výrazný vplyv na životy stredovekých obyvateľov obce Beša mala cirkev, ktorá okrem duchovnej stránky plnila prostredníctvom kapitúl a kláštorov aj funkciu súčasných verejných notárov a sudcov.

Jednou z prvých listín, v ktorých sa vyskytuje názov obce Beša je listina ostrihomskej kapituly z roku 1298. V listine je Beša uvedená ako Besse a okrem názvu obce sa tu spomína aj s v spojitosti s menom osoby, ktorou je Vito de Besse. V roku 1321 sa na listine Beša uvádza ako Besey a v roku 1330 ako Bese. Ďalšou z listín, v ktorých sa vyskytuje obec Beša, je potvrdzujúca listina od uhorského

a českého kráľa Ferdinanda II. z roku 1628. ktorou Peter Dilles a jeho synovia, získali potvrdenie na časti statku vo Veľkých Šarovciach, v Beši a vo viacerých lokalitách Trenčianskej župy.

V histórii obce, ktorá mala doteraz najmä poľnohospodársky charakter malo najvýznamnejší vplyv na celkový rozmach obce práve 20. storočie, ktoré je charakteristické všeobecným hospodárskym, sociálnym ako aj technickým pokrokom. Počas tohto storočia nastáva o obci najväčší rozvoj v jej histórii. V tomto období boli vybudované mnohé významné objekty a zariadenia v obci Beša slúžiace pre obyvateľov ako napríklad zdravotníctvo, školstvo a pod.

Neustály hospodársky, priemyselný a ekonomický rozvoj prinášal so sebou zavádzanie nových technických prostriedkov a technologických postupov. Jedným z najvýznamnejších technických vynálezov na prelome 19. a 20. storočia bola železnica, ktorá výrazne zvyšovala hospodársky a spoločenský význam danej lokality. Obec Beša bola jednou z obcí, ktorá bola projektantom vybraná za obec, ktorá bude ležať na miestnej železnici spájajúcej mestá Levice a Šurany.

V prvých rokoch 21. storočia sa životná úroveň obyvateľov Beše mierne zlepšovala a súčasný rozvoj obce pokračuje.

1.2 Prírodné pomery

Geomorfologické a geologické pomery

Obec Beša má pahorkatinný charakter, ktorý je tvorený Podunajskou pahorkatinou, presnejšie jej časťou Bešianska pahorkatina. Podľa geomorfologického členenia je obec začlenená do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónskej panvy, provincie Západopanónskej panvy, subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajskej nížiny, celku Podunajská pahorkatina, podcelku Hronská pahorkatina a časti Bešianska pahorkatina.

Väčšina územia katastra obce spadá do rajónu kvartérnych sedimentov, a to sprašových sedimentov a údolných riečnych náplav. Zvyšná časť katastra sa nachádza v rajóne predkvartérnych hornín – jemnozrnných sedimentov.

Geologickú stavbu katastra Beša tvorí neogénny (neskoré treťohory) podklad tvorený sivými a pestrými ílmi, pieskami a štrkami. Územia z hľadiska kvartérneho pokryvu pokrývajú eolické sedimenty ako spraše, vápnité sprašovité a nevápnité sprašové hliny. Vyskytujú sa tu aj ostatné geneticky nerozlíšené sedimenty, ktoré tvoria nečlenené predkvartálne podložie s nepravidelným pokryvom bližšie nerozlíšených svahovín a sutín.

Základnými geochemickými typmi hornín sú tu ílovce a pieskovce.

Hydrologické pomery

Obec Beša pripadá do povodia rieky Nitra. Najvýznamnejším vodným tokom pretekajúcim obcou je Bešiansky potok. Dĺžka toku Bešianskeho potoka prechádzajúce samotným katastrom obce Beša je cca 2,5 km a jeho nadmorská výška v katastri obce je okolo 155 m n.m.

Ďalším vodným tokom pretekajúcim katastrom obce je ľavostranný prítok Bešianskeho potoka vyvierajúceho spod Bašty. Sútok tohto prítoku a Bešianskeho potoka sa nachádza v strede obce.

V katastri obce sa nachádzajú dva močiare, a to v blízkosti železničnej stanice. Vytvárajú priaznivé podmienky pre život vodného živočíšstva a rastlinstva, ako aj pre hniezdenie vtáctva. V zimných mesiacoch sa močiare počas priaznivých klimatických podmienok využívajú pre účely športového využitia obyvateľov, začína sa tu rozmáhať drobný rybolov.

Klimatické pomery

Z klimatického hľadiska patrí Beša do teplej klimatickej oblasti s priemerným počtom letných dní v roku 50 a viac. Pričom teplota ovzdušia sa rovná alebo je vyššia ako 25°C. Obec spadá do okrsku teplého, suchého s miernou zimou.

Priemerná ročná teplota vzduchu je 9 až 10°C a priemerný ročný úhrn zrážok je 500 až 550 mm.

V posledných desaťročiach dochádza k postupnému klimatickému otepľovaniu, ktoré je sprevádzané častými výkyvmi a extrémami počasia, čo má za následok zvýšenie priemernej ročnej teploty vzduchu o cca 1 až 2°C oproti štatistikám z rokov 1961 až 1990.

Pedologické pomery

Z pohľadu pôdneho typu v katastri obce Beša prevládajú hnedozeme. Na prevažnej väčšine katastra prevládajú hnedozeme typické, ktorých pôdnym substrátom je spraš. Tieto hnedozeme sa využívajú prevažne na poľnohospodársku činnosť. Okrem nich sa v katastri obce nachádzajú aj oblasti, kde prevládajú hnedozeme pseudoglejové. Ich pôdnym substrátom sú sprašové a polygenetické hliny a ich využitie je orná pôda najmä na pestovanie obilnín, kukurice, krmovín a trávnych porastov.

Využitie pôdneho fondu

Celková výmera územia obce je 728,2095 ha. Výmera poľnohospodárskej pôdy je 647,3844 ha a výmera nepoľnohospodárskej pôdy je 80,8251 ha. Na poľnohospodárskej pôde má najväčšie zastúpenie orná pôda s výmerou 506,5215 ha. Naopak najmenšie zastúpenie poľnohospodárskej pôdy majú vinice s výmerou 8,3953 ha. V rámci nepoľnohospodárskej pôdy má najväčšie zastúpenie zastavaná plocha s výmerou 65,631 ha. Najmenšiu výmeru nepoľnohospodárskej pôdy majú lesné pozemky s výmerou 4,3097 ha. (Tabuľka č.1)

Tabuľka č. 1 Výmera katastra obce Beša

<i>Kataster Beša</i>	<i>Spolu</i>	<i>Poľnohospodárska pôda (ha)</i>					<i>Nepoľnohospodárska pôda (ha)</i>				
		Orná pôda	Vinica	Záhrada	Trvalý trávny porast	Spolu	Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná pôda	Ostatná plocha	Spolu
	728,2095	506,5215	8,3953	29,5186	102,949	647,3844	4,3097	4,8939	65,631	5,9905	80,8251

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Poľnohospodárska pôda tvorí 88,9% z celkovej výmery územia obce. Nepoľnohospodárska pôda predstavuje 11,1 % z celkovej výmery územia obce.

Graf č. 1 Pomer zastúpenia poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy

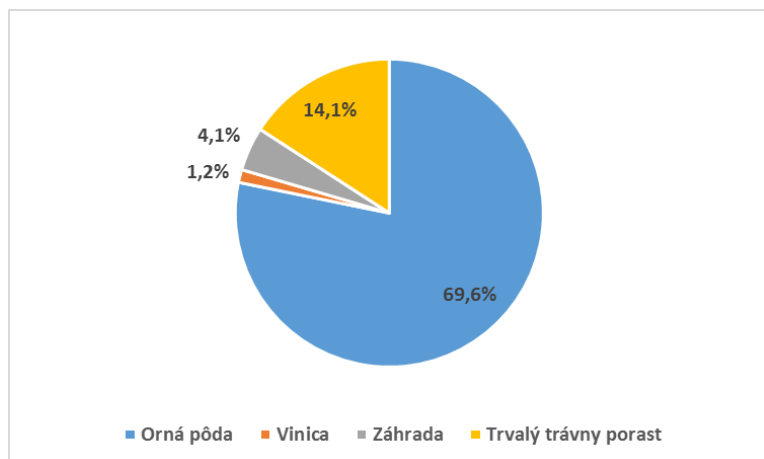
Zdroj: Tabuľka č. 1

Z predchádzajúcich údajov je zrejmé, že dominantným prvkom v katastri obce je orná pôda, ktorá predstavuje až 69,6 % z celkovej výmery územia obce a trvalý trávny porast s podielom 14,1% z celkovej výmery územia obce.

Najmenšie zastúpenie poľnohospodárskej pôdy v katastri obce majú záhrady (4,1% z celkovej výmery územia obce) a vinice (1,2% z celkovej výmery územia obce). V katastri obce sa nenachádzajú žiadne chmeľnice a ani ovocné sady.

Najväčším obhospodarovateľom poľnohospodárskej pôdy na území obce Beša je Poľnohospodárske družstvo Beša a súkromne hospodáriaci roľníci.

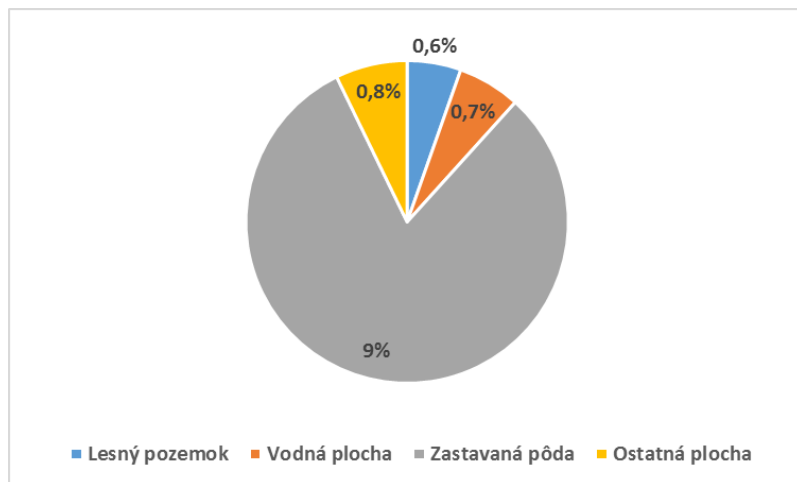
Graf č. 2 Rozdelenie PPF v katastri obce Beša

Zdroj: Tabuľka č.1

V rámci nepoľnohospodárskej pôdy má najvyšší podiel zastavaná plocha (9% z celkovej výmery územia obce). Ďalej je menej výrazné zastúpenie ostatnej plochy (0,8% z celkovej výmery územia obce), vodnej plochy (0,7% z celkovej výmery územia obce) a lesných pozemkov (0,6% z celkovej výmery územia obce).

Graf č. 3 Rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy v katastri obce Beša

Zdroj: Tabuľka č.1

Prítomný potenciál územia poskytuje predpoklady na pestovanie plodín, ktoré sú náročné na teplotu. Poľnohospodárska výroba je zameraná na pestovanie obilnín, kukurice, špeciálnych plodín, krmovín a cukrovej repy. Rozvinuté je v obci aj pestovanie viniča, pričom obec Beša je v súčasnosti zaradená do Nitrianskej vinohradníckej oblasti.

Živočíšna výroba v obci nie je zastúpená.

1.3 Flóra

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí rastlinstvo obce Beša do oblasti panónskej flóry, obvodu eupanónskej xerothermnej flóry. Rastlinstvo obce je ovplyvnené pahorkatinným charakterom reliéfu obce a teplou klimatickou oblasťou so suchou a teplou mikroklimou s miernymi zimami.

Na území lesného porastu prevládajú agátové a dubovo-hrabové lesy a háje. K typickým lesným porastom patria hrab obyčajný, dub letný, dub cerový, javor poľný, jaseň štíhly, jelša lepkavá, topol biely, lipa malolistá, baza čierna, jarabina vtáčia, hloh obyčajný a iné. V lesnom podraze sa vyskytujú najčastejšie blyskáč jarný, cesnak medvedí, fialka lesná, hluchavka purpurová, hrachor jarný, jahoda obyčajná, konvalinka voňavá, kyslička obyčajná, lipkavec marinkový, ostružina ožinová, prhláva dvojdomá, snežienka jarná. K lúčnemu porastu patria: ďatelina lúčna, ďatelina plazivá, dúška materina, hlaváčik jarný, hrdobarka obyčajná, hrebienka obyčajná, iskerník prudký, jahoda drúzgavicová, jarva obyčajná, orlíček obyčajný, pečiarka poľná, prvosienka jarná, psiarka lúčna, psinček tenučký, reznáčka laločnatá, ruža šípová, skorocel kopijovitý, slivka trnková, suchokvet ročný, šalvia lúčna, zádušník brečtanovitý, zob vtáčí, zvonček konárstý a iné.

Na poliach a rôznych poľnohospodárskych objektoch sú rozšírené: balota čierna, bažanka ročná, mliečnik drobný, mliečnik kosákovitý, ostrôžka poľná, palina obyčajná, pichliač roľný, praslička roľná, pupenec roľný, pýr plazivý a ďalšie.

Pri vodných tokoch ako je Bešiansky potok a pri stojatých vodách sa vyskytujú najčastejšie bolševník obecný, chmeľ obyčajný, kosatec žltý, lekno biele, lipkavec obyčajný, pálka širokolistá, pálka úzkolistá, trst' obyčajná, veronika potočná, vřba biela, záružlie močiarné, žaburinka menšia a ďalšie iné.

1.4 Fauna

V katastri obce sú vytvorené veľmi dobré podmienky pre rôzne druhy živočíchov, ktoré sú typické pre teplé nížinné oblasti. Z hľadiska výskytu živočíšnych druhov územie obce Beša patrí k provincii Vnútrokarpatské znížieniny, do Panónskej oblasti, juhoslovenského obvodu s dunajským lužným a pahorkatinným.

K voľne žijúcim lesným druhom živočíchov v katastri obce patria: brhlík lesný, diviak lesný, ďateľ veľký, havran čierny, jeleň lesný, jež tmavý, krkavec čierny, kuna lesná, kukučka jarabá, líška hrdzavá, mravec lesný, myšiarka ušatá, okáň bukový, oriešok hnedý, pinka lesná, roháč veľký, sojka škriekavá, sova lesná, srnec lesný, veverica hrdzavá a ďalšie.

Medzi typické poľné a lúčne živočíchy nachádzajúce sa v katastri obce patria: bažant poľovný, hraboš poľný, chrček poľný, chrúst obyčajný, jarabica poľná, jašterica krátkohlavá, kobyľka hryzavá, kobyľka zelená, koník lúčny, králik divý, križiak pásavý, krt podzemný, lienka sedembodková, modlivka

zelná, piskor obyčajný, prepelica poľná, slimák meňavý, slimák pásikový, sysel' pasienkový, škovránok poľný, užovka hladká, vrabec poľný, zajac poľný a iné.

Z dravých vtákov sa vyskytuje na území obce najmä myšiak lesný a kaňa sivá. Z plazov je to najviac jašterica krátkohlavá, slepúch lámavý a užovka obojková. V celom katastri obce je rozšírený výskyt rôzneho hmyzu ako sú blanokrídlavce, rovnokrídlavce, sieťokrídlavce, chrobáky, motýle a podobne.

V okolí vodných tokov sa nachádzajú najviac bocian čierny, kačica divá, ondatra pižmová, pakomár, ropucha bradavičnatá, rosnička zelená, slizniak veľký, šidielko obyčajné, užovka obojková, vážka ploská, volavka popolavá, ale aj ďalšie iné druhy mäkkýšov, obojživelníkov a iných živočíchov.

Drobné operence sa vyskytujú v blízkosti ľudských obydlí, a to najmä tieto: vrabec domový, lastovička obyčajná, hrdlička záhradná a iné drobné spevavce, ďalej drobné hlodavce ako myš domová a potkan hnedý a taktiež aj rôzne druhy hmyzu a parazitických živočíchov.

1.5 Chránené stromy

V obci Beša sa nachádza jediný chránený strom, a to Bešiansky cer – dub cerový . V roku 1996 bol vyhlásený za chránený strom v Nitrianskom kraji, pričom do štátneho zoznamu chránených stromov je zapísaný pod evidenčným číslom S 105. Bešiansky cer patrí do Správy CHKO Ponitrie a je zaradený do ochranného pásma 2. stupňa. Odhadovaný vek Bešianskeho ceru je cca 200 rokov, dosahuje výšku 18 metrov, obvod kmeňa 282 cm a jeho priemer koruny je cca 12 metrov. Bešiansky cer sa nachádza na jednom z najvyššie položených miest Bešianskej pahorkatiny ohraničenej katastrom obce Beša.

1.6 DEMOGRAFICKÁ SITUÁCIA

Vývoj počtu obyvateľov

Rozhodujúcim rozvojovým faktorom každej vidieckej obce je obyvateľstvo. Obec Beša sa s celkovým počtom obyvateľov 650 (k 31.12.2014) zaraďuje medzi menšie obce.

Celková výmera územia obce predstavuje 728,2095 ha. Na území obce bola k 31.12.2014 celková hustota osídlenia 89 obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v Nitrianskom kraji je 109 obyvateľov na km² a v okrese Levice je 73 obyvateľov na km².

Prehľad vývoja počtu obyvateľov obce je v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 2 Vývoj počtu obyvateľov obce Beša

Počet obyvateľov	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Muži</i>	317	312	309	305	303	305	313	317	321	317	321
<i>Ženy</i>	349	350	344	338	330	327	321	326	330	327	329
<i>Spolu</i>	666	662	653	643	633	632	634	643	651	644	650

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Graf č. 4 Vývoj počtu obyvateľov obce Beša

Zdroj: Tabuľka č. 2

Z grafického znázornenia je zrejmé, že veľký pokles počtu obyvateľov nastal najmä v období rokov 2008-2010. V tomto období je zaznamenaný najväčší pokles počtu obyvateľov obce Beša. Nárast počtu obyvateľov bol zaznamenaný v roku 2011, kedy predstavoval počet 643 obyvateľov obce v porovnaní s rokom 2009, kedy bol zaznamenaný najnižší počet obyvateľov, a to 632 obyvateľov za sledované obdobie.

Štruktúra obyvateľstva podľa produktivnosti a ekonomickej aktivity

Z hľadiska ekonomickej aktivity obyvateľstva je v obci pomerne priaznivý podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva v pomere s trvalo bývajúcim obyvateľstvom. V porovnaní so slovesným podielom ekonomicky aktívneho obyvateľstva je to menej o 2,1%. Pri porovnaní s úrovňou Levického okresu je to menej o 1,5%.

Podiel mužov na území obce Beša je až 60,7 % ekonomicky aktívnych, čo je vyšší podiel v porovnaní s okresom Levice a Nitrianskym krajom, kde hodnoty nedosahujú ani 55% podiel.

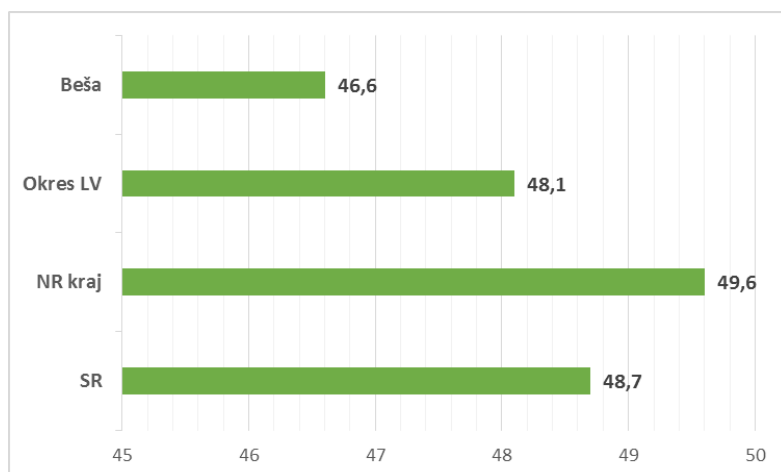
Naopak podiel žien na území obce je v rámci ekonomicky aktívneho obyvateľstva nižší o 21,4% v porovnaní s podielom mužov, ktorí dosahujú 60,7% podiel.

Tabuľka č. 3 Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci Beša

	Trvale bývajúce obyvateľstvo	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	EAO v %
	Spolu	Spolu	
SR	5 397 036	2 630 052	48,7
NR kraj	689 867	342 461	49,6
Okres LV	115 367	55 491	48,1
Beša	650	303	46,6

Zdroj: SODB 2011

Graf č. 5 Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci Beša

Zdroj: Tabuľka č. 3

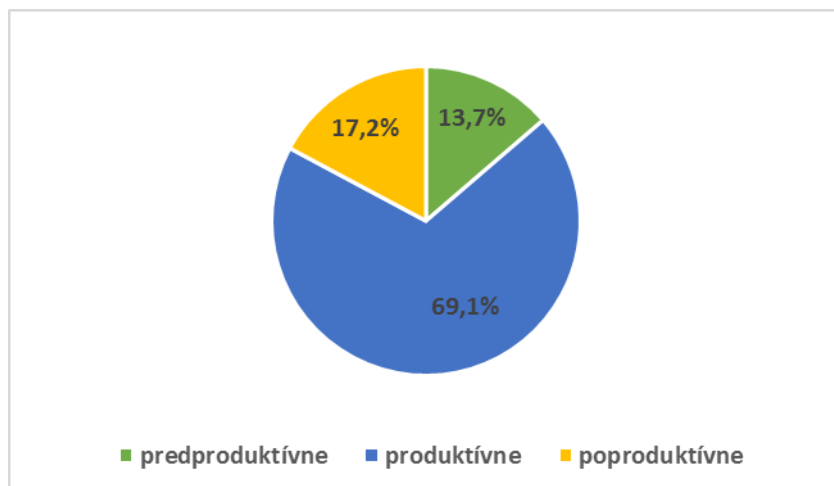
Z celkového počtu 650 obyvateľov obce je 89 obyvateľov (13,7%) v predproduktívnom veku, počet 449 obyvateľov (69,1%) predstavuje zložku produktívneho obyvateľstva a v poproduktívnom veku je 112 obyvateľov (17,2%). Podľa týchto údajov možno považovať dané územie, že indikuje existenciu dostatočného počtu pracovných síl v území obce, a tak vytvára predpoklad tvorby pridanej hodnoty. (Tabuľka č. 4)

Tabuľka č. 4 Demografická štruktúra obyvateľstva obce Beša podľa pohlavia

SPOLU	Počet obyvateľov k 31.12. 2014	V tom vo veku					
		predprod.	produkt.	poprod.	predprod.	produkt.	poprod.
		absolútne			v %		
Ženy	329	45	209	75	13,7	63,5	22,8
Muži	321	44	240	37	13,7	74,8	11,5
Spolu	650	89	449	112	13,7	69,1	17,2

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Graf č. 6 Demografická štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

Zdroj: Tabuľka č.4

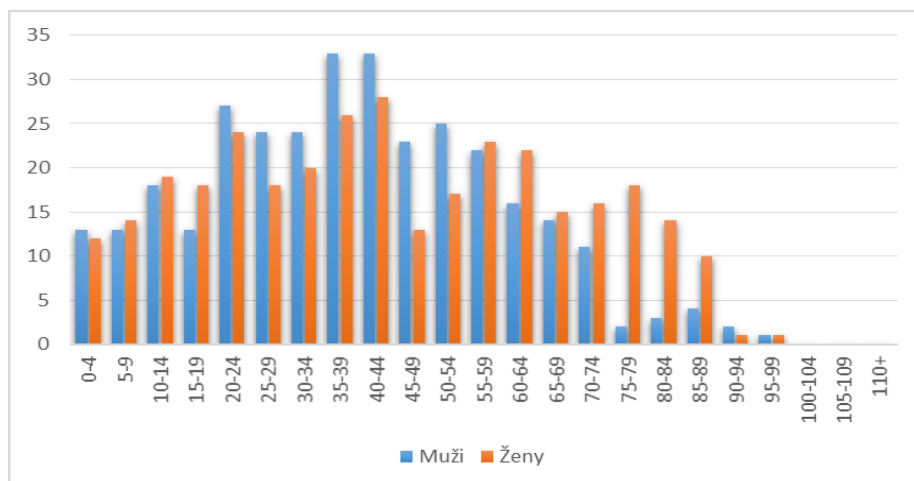
Veková štruktúra obyvateľstva

Zloženie obyvateľstva podľa pohlavia a veku sa v súčasnosti stáva významným prvkom spoločenského vývoja. Veková štruktúra žien a mužov obce Beša je približne rovnaká.

Najviac občanov patrí do vekovej skupiny od 40 do 43 rokov, kde predstavujú počet 61 obyvateľov. Naopak najmenej obyvateľov je vo vekových skupinách od 80 do 99 rokov, kde spolu tvoria počet 36 obyvateľov.

Je zrejmé, že vo vekovej štruktúre mužov a žien prevláda produktívne obyvateľstvo. V predproduktívnej kategórii je situácia podľa pohlavia rovnaká. Pri produktívnej zložke však už prevláda mužská populácia. Naopak v kategórii poproduktívnej zložky prevláda ženská populácia, a to v počte 75 žien, čo je v porovnaní s mužskou populáciou o 34% viac poproduktívneho obyvateľstva ženskej populácie. (Graf č.7)

Graf č. 7 Veková štruktúra obyvateľstva obce Beša

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Demografické pohyby obyvateľstva

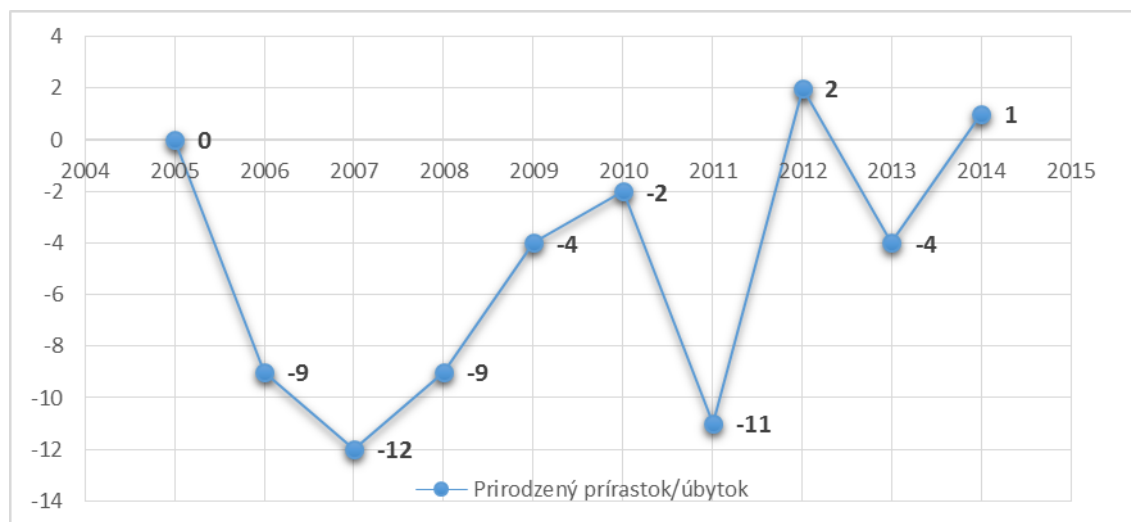
V obci Beša dochádza k prirodzenému úbytku obyvateľstva, ktoré je spôsobené vyššou mierou úmrtnosti v porovnaní s mierou pôrodnosti. Najviac narodených detí bolo v rokoch 2005 a 2009. Naopak najmenej detí sa narodilo v rokoch 2007, 2011 a v roku 2013. V rokoch 2007 a 2008 dosahovala úmrtnosť najvyššiu hodnotu. Najmenej obyvateľov zomrelo v roku 2012.

Tabuľka č. 5 Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľov v obci Beša

Obdobie	Narodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok/úbytok
2005	8	8	0
2006	5	14	-9
2007	3	15	-12
2008	6	15	-9
2009	8	12	-4
2010	7	9	-2
2011	3	14	-11
2012	7	5	2
2013	3	7	-4
2014	7	6	1

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Graf č. 8 Vývoj prirodzeného prírastku/úbytku obyvateľov obce Beša v rokoch 2005-2014

Zdroj: Tabuľka č.5

Migrácia obyvateľstva je jedným z najcitlivejších indikátorov sociálno-ekonomického rozvoja.

Obec Beša získava nových obyvateľov migráciou. V sledovanom období je migračný prírastok najmä v období rokov 2009 až 2012. Naopak negatívne migračné saldo je zaznamenané v rokoch 2005, 2008 a 2013. Najvyšší počet prisťahovalých obyvateľov je zaznamenaný v roku 2011 a najnižší počet v roku 2009. Počet vystaňovalých obyvateľov je najvyšší v roku 2008, kedy sa vystaňovalo až 22

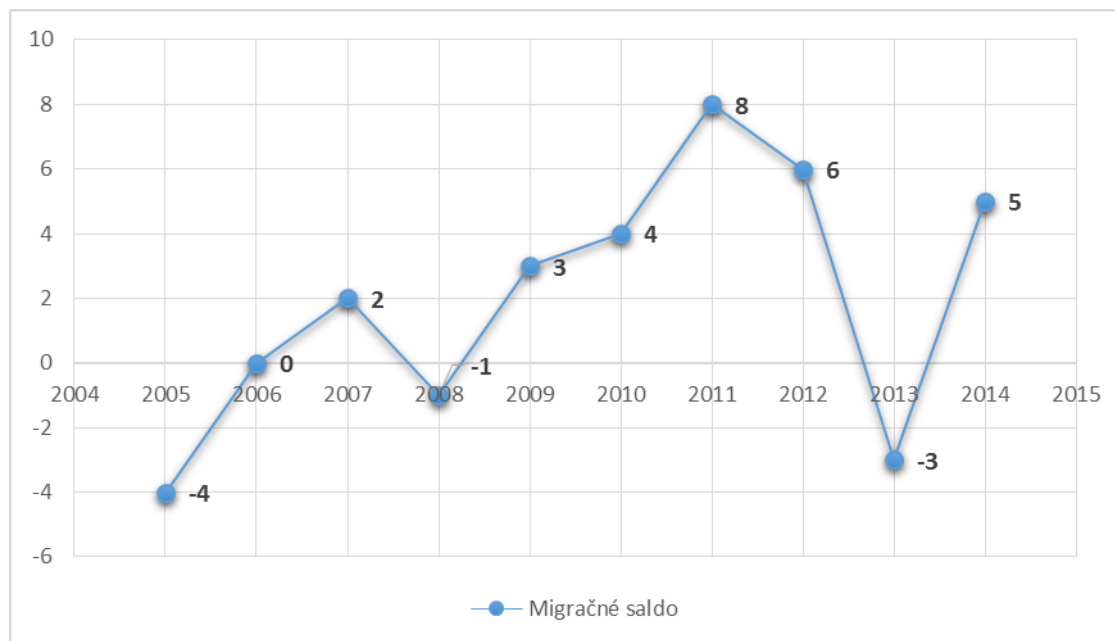
občanov počas sledovaného obdobia a najnižší počet vystažovalých je zaznamenaný v roku 2009, kedy sa vystažovalo 6 obyvateľov. Z nasledovného môžeme konštatovať, že migračné saldo s výnimkou troch rokov dosahuje kladné hodnoty, čo v konečnom dôsledku má pozitívny vplyv na život obyvateľov v obci.

Tabuľka č. 6 Migračné saldo obyvateľov v obci Beša

Obdobie	Pristažovali	Vystažovali	Migračné saldo
2005	11	15	-4
2006	11	11	0
2007	18	16	2
2008	21	22	-1
2009	9	6	3
2010	15	11	4
2011	16	8	8
2012	13	7	6
2013	10	13	-3
2014	12	7	5

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Graf č. 9 Migračné saldo obyvateľov obce Beša

Zdroj: Tabuľka č.6

Celkový prírastok obyvateľov obce dosahuje takmer v každom sledovanom roku záporné hodnoty s výnimkou rokov 2010, 2012 a 2014, kedy dosahoval kladnú hodnotu. Tento jav je negatívny, to znamená, že v obci pretrvávajú trvalý úbytok obyvateľstva, čo je zrejmé aj z uvedených tabuliek

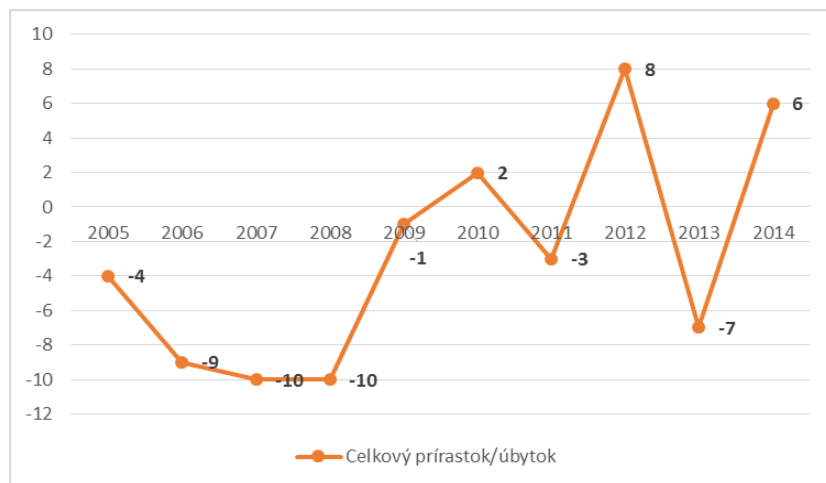
a grafov. Trvalý úbytok obyvateľstva je spôsobený podľa zaznamenaných údajov hlavne z dôvodu prirodzeného úbytku obyvateľstva, a to spôsobeného vysokou mierou úmrtnosti.

Tabuľka č. 7 Celkový prírastok/úbytok obyvateľov obce Beša

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prirodzený prírastok	0	-9	-12	-9	-4	-2	-11	2	-4	1
Migračné saldo	-4	0	2	-1	3	4	8	6	-3	5
Celkový prírastok/úbytok	-4	-9	-10	-10	-1	2	-3	8	-7	6

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Graf č. 10 Celkový prírastok/úbytok obyvateľov obce Beša

Zdroj: Tabuľka č. 7

Národnostná štruktúra obyvateľstva

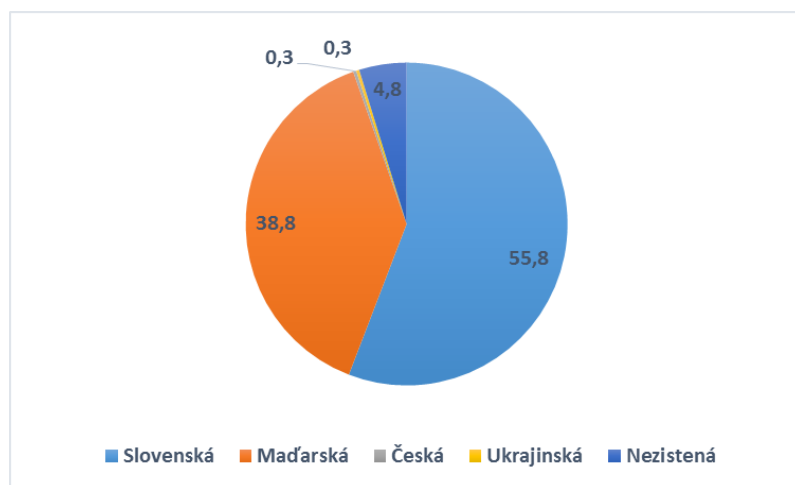
Z hľadiska národnostnej štruktúry možno považovať obec Beša za etnicky vyrovnanú. Podiel slovenskej národnosti na celkovom počte obyvateľstva je 55,8%. Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia s maďarskou národnosťou s podielom 38,8% na celkovom počte obyvateľstva. Ostatné národnostné menšiny nedosahujú podiel ani 1%, a to sú česká (0,3% z celkového počtu obyvateľstva) a ukrajinská národnosť (0,3% z celkového počtu obyvateľstva). Podiel 4,8% z celkového počtu obyvateľstva predstavujú nezistené.

Tabuľka č. 8 Národnostná štruktúra obyvateľov obce Beša

Národnosť	Spolu	%
Slovenská	363	55,8
Maďarská	252	38,8
Česká	2	0,3
Ukrajinská	2	0,3
Nezistená	31	4,8
Spolu	650	100,0

Zdroj: SODB 2011

Graf č. 11 Národnostná štruktúra obyvateľov obce Beša

Zdroj: Tabuľka č.8

Vierovyznanie

Obec Beša je z hľadiska náboženského vyznania homogénnym územím so silným zastúpením rímskokatolíckej cirkvi – 56,5% obyvateľov. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia obce hlásiaci sa k reformovanej kresťanskej cirkvi s podielom 21,4% obyvateľov. Okrem uvedených cirkví sa hlásia obyvatelia aj k týmto náboženským vyznaniam: evanjelická cirkev augsburského vyznania (25 obyvateľov), náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia (14 obyvateľov), gréckokatolícka cirkev (5 obyvateľov), evanjelická cirkev metodistická (3 obyvatelia), kresťanské zbory (1 obyvateľ). Bez vyznania je 8,2% obyvateľov a obyvatelia nezisteného náboženského vyznania tvoria 6,6% z celkového počtu obyvateľov obce.

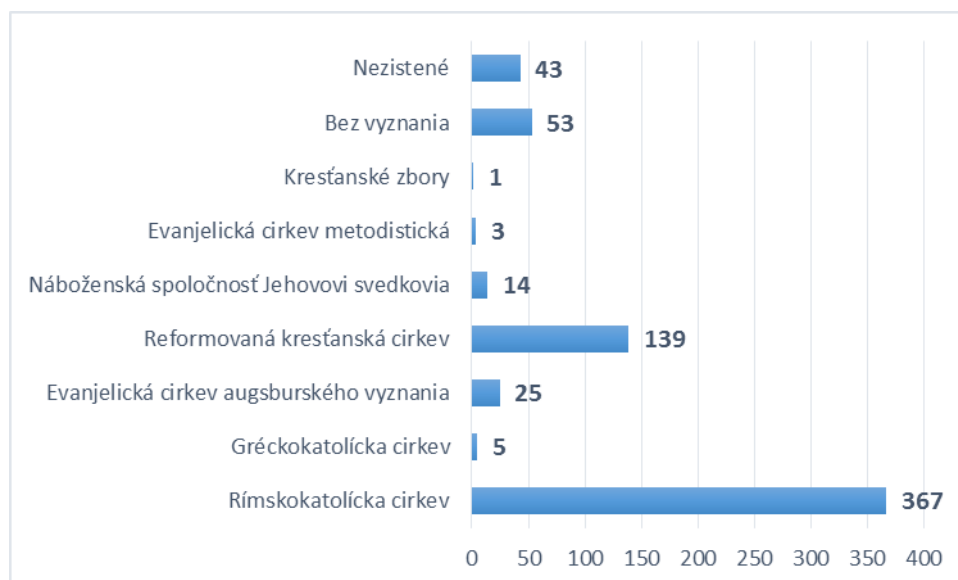

Tabuľka č. 9 Náboženské vyznanie obyvateľstva obce Beša

Náboženské vyznanie	Spolu	%
Rímskokatolícka cirkev	367	56,5
Gréckokatolícka cirkev	5	0,8
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	25	3,8
Reformovaná kresťanská cirkev	139	21,4
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	14	2,2
Evanjelická cirkev metodistická	3	0,5
Kresťanské zbory	1	0,2
Bez vyznania	53	8,2
Nezistené	43	6,6
Spolu	650	100,0

Zdroj: SODB 2011

Graf č. 12 Náboženské vyznanie obyvateľstva obce Beša

Zdroj: Tabuľka č.9

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanie je významným prvkom pre prítiahnutie investícií do územia a zároveň jej úroveň ovplyvňuje uplatnenie občana na trhu práce.

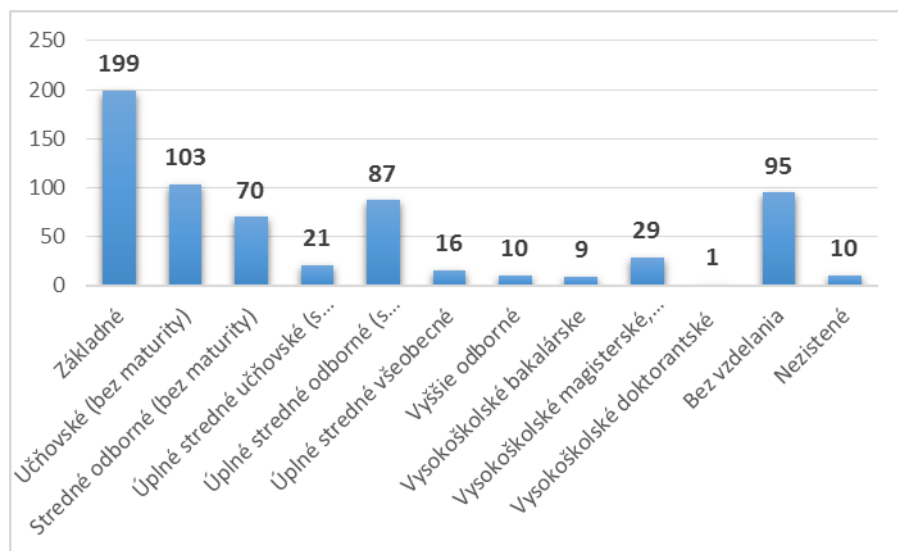
Obyvateľstvo obce má v najvyššej miere ukončené základné vzdelanie (30,6% obyvateľov) a učňovské bez maturity (15,8% obyvateľov). Úplné stredné odborné s maturitou dosiahlo 13,4% obyvateľov obce. Vyššie odborné vzdelanie má 10 obyvateľov, čo predstavuje podiel 1,5% z celkového počtu obyvateľov. Vysokoškolsky vzdelané obyvateľstvo predstavuje spolu podiel 6,1% obyvateľov obce. Bez vzdelania je 14,6% obyvateľov obce.

Tabuľka č. 10 Prehľad najvyššie skončeného stupňa školského vzdelania v obci Beša

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Spolu	%
Základné	199	30,6
Učňovské (bez maturity)	103	15,8
Stredné odborné (bez maturity)	70	10,8
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	21	3,2
Úplné stredné odborné (s maturitou)	87	13,4
Úplné stredné všeobecné	16	2,5
Vyššie odborné	10	1,5
Vysokoškolské bakalárske	9	1,4
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	29	4,5
Vysokoškolské doktorantské	1	0,2
Bez vzdelania	95	14,6
Nezistené	10	1,5
Spolu	650	100,0

Zdroj: SODB 2011

Graf č. 13 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce Beša

Zdroj: Tabuľka č.10

1.7 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cestné a dopravné siete

Dopravná infraštruktúra obce Beša je vyhovujúca. Obec je prepojená s obcami Horný Pial a Pozba cestou II. triedy č. 580 (Palárikovo-Šurany-Kalná nad Hronom), s obcami Tehla a Jesenské cestou III. Triedy. Okrem toho je obec prepojená s obcami Pozba a Jesenské železničnou traťou č. 15 (trať Nové

Zámky-Zvolen, tzv. Južný železničný ťah). Ostatnú cestnú sieť tvoria miestne obslužné komunikácie spevnené a účelové komunikácie spevnené a nespevnené.

Miestne komunikácie sú v nevyhovujúcom stave, absentujú chodníky pre chodcov a priestory na parkovanie.

Obec je napojená okrem železničnej dopravy aj na verejnú autobusovú dopravu. V súčasnosti premávajú cez obec Beša linky prímestskej dopravy SAD Nové Zámky, a.s. v trase Levice-Lok-Iňa-Jesenské-Beša-Dolný Pial-Podhájska a Levice-Veľký Ďur-Lok-Tehla-Beša-Lula. V súvislosti s priemyselným parkom vo Vrábloch bola zriadená autobusová linka. Má dobré zabezpečenie aj diaľkovou autobusovou dopravou.

Energetické siete

Obec je plne elektrifikovaná. Elektrická energia bola zavedená do obce v roku 1949.

V roku 1998 bola ukončená realizácia plynofikácie, takže obec je plynofikovaná. Plyn je využívaný pre potreby vykurovania, varenia a prípravu TÚV (teplá úžitková voda) pre rodinné domy a menšie prevádzky.

Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou je zabezpečené z diaľkového vodovodu Gabčíkovo-Nové Zámky-Kolta-Levice, prevádzajúceho pitnú vodu zo Žitného ostrova z veľkozdroja Gabčíkovo. Verejný vodovod bol dokončený v roku 1996 a je prevádzkovaný Západoslovenskou vodárenskou spoločnosťou.

V obci zatiaľ nie je vybudovaná verejná kanalizačná sieť. Obyvatelia majú vybudované žumpy, ktoré sú prevažne v nevyhovujúcom stave. Obec nemá vybudovanú ČOV.

Odpadové hospodárstvo

Obec má zabezpečený odvoz komunálneho odpadu dva - krát do mesiaca. Taktiež má zavedený separovaný zber papiera, plastov, skla a železných kovov. Zabezpečuje sa aj odvoz nebezpečného odpadu podľa potreby, minimálne však dva-krát do roka.

V súčasnosti stačí systém odpadového hospodárstva pokrývať miestne potreby, ale si vyžaduje vytvorenie systému nakladania s bioodpadom. Absentuje zberný dvor.

1.8 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Školstvo

Materská škola

Materská škola bola v obci Beša prvýkrát zriadená v roku 1949, pričom bola umiestnená do provizórnych priestorov – do jednej z miestností bývalej budovy notárskeho a obecného úradu, ktorá bola majetkom reformovanej cirkvi. Od školského roku 1966/67 bola materská škola presťahovaná do nových priestorov, do bývalého učiteľského bytu. Ďalšie sťahovanie nastalo v školskom roku 1972/73, kedy sa presťahovala do novej školskej budovy a stala sa celodennou so stravovaním. V súčasnosti sídli materská škola v dolnej časti novej školskej budovy.

Od júla 2002 štát obciam delimitoval školy, a teda aj obec Beša prebrala materskú školu do svojich kompetencií.

Vývoj počtu detí MŠ v obci má rastúcu tendenciu (viď Tabuľka č. 11). Najnižší počet detí bol zaznamenaný v školskom roku 2011/2012 počas sledovaného obdobia, kde predstavoval počet 16 detí. Naopak najvyšší počet detí bol zaznamenaný v školskom roku 2014/2015, kedy bol počet 24 detí. Vo vývoj počtu detí materskej školy možno konštatovať, že v posledných rokoch počas sledovaného obdobia nastal mierny nárast.

Tabuľka č. 11 Vývoj počtu detí MŠ

<i>Školský rok</i>	<i>Počet detí</i>
2005/2006	20
2006/2007	21
2007/2008	21
2008/2009	23
2009/2010	22
2010/2011	21
2011/2012	16
2012/2013	23
2013/2014	23
2014/2015	24

Zdroj: MŠ Beša, 2015

Základná škola

Do druhej polovice 40. rokov 20. storočia boli v obci zriadené dve školy - rímskokatolícka ľudová škola a reformovaná škola. Poštátnením a reorganizáciou školstva v ČSR v roku 1948 vznikla v obci jednotná škola - škola Národná s 5-timi postupnými ročníkmi. Po zániku budovy bývalej rímskokatolíckej školy v roku 1949 bola v obci len jedna škola s jednou učebňou, ktorá sa nachádzala

v budove bývalej reformovanej školy, kde sa vo vyučovaní striedala Národná škola s vyučovacím jazykom slovenským s Národnou školou maďarskou. Tesne pred výstavbou novej školy bola škola na niekoľko rokov umiestnená do bývalej budovy notárskeho a obecného úradu, na ktorého mieste je dnes umiestnený kostol reformovanej cirkvi.

Pôvodné školské priestory však boli postupom času nevyhovujúce a bolo potrebné vybudovať novú školu, ktorá bude spĺňať všetky požiadavky kladené na kvalitnú výučbu. Z tohto dôvodu bolo prijaté rozhodnutie, že sa v Beši postaví nová školská budova. Stavebné práce na základnej škole v Beši boli započaté dňa 23. júna 1965. Škola bola vybudovaná dodávateľským spôsobom, staval ju Okresný stavebný podnik Levice a bola postavená s celkovým nákladom 1 413 000 Kčs za dobu 15 mesiacov. Kolaudácia budovy úspešne prebehla dňa 29. augusta 1966 a slávnostné odovzdávanie školy aj s učiteľským bytom do prevádzky sa uskutočnilo dňa 5. septembra 1966. Nová škola bola moderná poschodová budova, v ktorej v hornej časti bola umiestnená škola s vyučovacím jazykom slovenským a v dolnej časti škola s vyučovacím jazykom maďarským.

Od 1. septembra 1971 sa otvorila Školská družina bez stravovania, stravovacie zariadenie bolo vybudované v roku 1973. Pôvodne bolo po vybudovaní novej školskej budovy v Beši zriadených 5 vyučovacích ročníkov - 1. až 5. ročník. Po dovŕšení 5. ročníka chodili žiaci s vyučovacím jazykom slovenským do vyšších ročníkov na základné školy do Ine a Levíc, neskôr od 80. rokov 20. storočia do Dolného Pialu. Žiaci s maďarským vyučovacím jazykom chodili do vyšších ročníkov najčastejšie do Levíc prípadne do susednej Pozby. Znížením počtu detí dochádza postupne aj k zníženiu počtu ročníkov. Školský rok 1977/78 bol posledným kedy sa vyučuje v Beši aj v maďarskom jazyku, od školského roku 1978/79 základná škola s vyučovacím jazykom maďarským pre nízky počet detí zanikla. Zníženie počtu detí sa nevyhlo ani škole s vyučovacím jazykom slovenským. Už v roku 1978 boli zriadené iba 4 vyučovacie ročníky, neskôr boli zriadené iba tri vyučovacie ročníky. Od prvej polovice 90. rokov boli v závislosti od počtu prihlásených žiakov zriadené striedavo 3 alebo 4 vyučovacie ročníky.

Tak ako aj pri materskej škole aj pri základnej škole prebrala obec prenesené kompetencie štátom. Odvtedy sa na budove školy vykonali za príspevia obecného úradu v Beši ako aj iných sponzorov viaceré rekonštrukcie a opravy menšieho rozsahu ako napr. výmena okien a iné.

Vývoj počtu žiakov má rastúcu tendenciu v posledných rokoch sledovaného obdobia. (viď Tabuľka č.12) Najmenší počet žiakov bol zaznamenaný v školskom roku 2005/2006, kedy predstavoval počet 11 žiakov. V ďalšom období sa počet žiakov zvyšoval a v školskom roku 2009/2010 opäť nastal prudký pokles, a to v porovnaní so školským rokom 2006/007 až o 7 žiakov. Najväčší počet žiakov počas sledovaného obdobia bol zaznamenaný v školských rokoch 2012/2013 a 2013/2014, kedy predstavoval počet 19 žiakov. Z uvedeného vyplýva, že vývoj počtu žiakov základnej školy v obci je priaznivý.

Tabuľka č. 12 Vývoj počtu žiakov

<i>Školský rok</i>	<i>Počet žiakov</i>
2005/2006	11
2006/2007	18
2007/2008	15
2008/2009	16
2009/2010	11
2010/2011	14
2011/2012	17
2012/2013	19
2013/2014	19
2014/2015	18

Zdroj: ZŠ Beša, 2015

Zdravotníctvo

V súčasnosti sa v obci nachádza Obvodné zdravotné stredisko, kde sa nachádza ordinácia praktického lekára pre dospelých, zubného lekára a detského lekára. Taktiež je tu zriadená aj pobočka lekárne. Lekári ordinujú striedavo vo viacerých obciach.

Sociálna starostlivosť

Sociálne služby sú zabezpečované v obci prostredníctvom obce. Obec zabezpečuje tiež rozvoz obedov pre starších obyvateľov a opatrovateľskú službu.

Iné verejné služby

Občianska vybavenosť obce je charakterizovaná zariadeniami v oblasti kultúry, športu a administratívy.

V obci sa nachádza obecný úrad, matričný úrad, poštový úrad, dom smútku a kultúrny dom.

Nachádza sa tu aj športové zariadenie, a to futbalový areál. Toto zariadenie využíva vo voľnom čase najmä mládež. K zariadeniam v oblasti voľného času patrí obecná knižnica.

Ďalej sa v obci nachádzajú dve predajne s potravinami, dve pohostinstvá, poľnohospodárske družstvo, stolárska dielňa ako aj mnoho živnostníkov, ktorí podnikajú v rôznych oblastiach.

Ostatné služby sú využívané v priľahlých obciach a vo Vrábľoch.

Kultúrne a historické zdroje

Architektonickou dominantou obce sú rímskokatolícky kostol svätej Anny a kostol reformovanej cirkvi. Rímskokatolícka cirkev je už od príchodu kresťanstva na územia juhozápadného Slovenska najvýznamnejšou a najrozšírenejšou cirkvou v obci Beša. O jej význame hovorí aj najstaršia

a najcennejšia zachovalá pamiatka obce Beša – kostol svätej Anny z roku 1770. Kostol svätej Anny má celkovo tri elektrifikované zvony, interiér kostola je vybavený bežným inventárom typickým pre rímskokatolícke kostoly, ako sú lavice, chórus, organ, spovednica, sochy svätých, ikony krížovej cesty, ako aj bežnými liturgickými pomôckami.

V súčasnosti má kostol reformovanej cirkvi tri elektrifikované zvony. Prvý zvon na kostole bol pôvodný zvon z drevenej zvonice, ktorá po výstavbe kostola v roku 1963 nebola potrebná a následne zanikla. Tretí zvon bol zabudovaný dňa 1.mája 1984. V kostole sa ďalej nachádza harmónium, kazateľňa, okrúhly oltár, chórus, lavice a všetky ostatné liturgické pomôcky, ktoré sa používajú pri cirkevných obradoch reformovanej kresťanskej cirkvi.

Kultúrny a spoločenský život v obci

Kultúrny a spoločenský život je dôležitou súčasťou každej obce a jej obyvateľov. Bolo tomu tak v minulosti ako je tomu v súčasnosti. Situáciu kultúrneho a spoločenského života v obci Beša možno považovať za priaznivú. Ľudové zvyky a tradície sú neoddeliteľnou súčasťou spoločenského života každého ľudského sídla. Najvýznamnejšou celoobecnou tradíciou v Beši, ktorá sa pravidelne udržuje až dodnes sú hody. K ďalším súčasným celoobecným zvyklostiam a tradíciám patrí obdobie veľkonočných sviatkov. Medzi ďalšie pôvodne náboženské celoobecné tradície a zvyklosti v Beši patria Vianoce a vianočné sviatky.

V súčasnosti sú v obci spojené pravidelne sa konajúce podujatia ako sú: detský maskarný ples, starostovský ples, stavenie celoobecného mája v strede obce, oslava dňa matiek, stretnutie seniorov, Mikuláš, obecná zabíjačka, brigáda a medzinárodný deň detí.

V súčasnosti pôsobia v obci rôzne záujmové združenia, ktorých činnosť zamerania je rôzna. K najvýznamnejším súčasným spolkom a záujmovým združeniam v obci patria: Telovýchovná jednota Klas Beša, Csemadok Beša, Poľovnícke združenie Lyska Beša, Pozemkové spoločenstvo.

Telovýchovná jednota Klas Beša je záujmové združenie obyvateľov zamerané na športovú činnosť, s orientáciou na futbal. V súčasnosti pôsobí v II. triede ObFZ Levice. Okrem športových aktivít členovia TJ Klas Beša organizujú rôzne spoločenské podujatia, najmä hodové diskotéky a zábavy.

Csemadok Beša je miestna organizačná zložka maďarského spoločenského a kultúrneho zväzu na Slovensku. Hlavným cieľom toho združenia je zachovávanie kultúry a tradícií ako aj podpora kultúrneho, spoločenského a vedeckého života Maďarov na Slovensku. Organizuje rôzne spoločenské a kultúrne podujatia so zameraním na občanov maďarskej národnosti.

Poľovnícke združenie Lyska Beša je záujmové združenie obyvateľov zamerané na poľovnícku činnosť. Výmera, na ktorej hospodári poľovnícke združenie Lyska, spadá pod poľovnú oblasť Levice a poľovnú podoblasť Beša. Hlavnou zverou poľovníckeho združenia je bažant, zajac a srnčia zver.

Pozemkové spoločenstvo - Lesná spoločnosť Beša je záujmové spoločenstvo vlastníkov pozemkov, ktorej hlavným predmetom činnosti je ťažba dreva z okolitých lesov, ktoré sú v ich vlastníctve.

Mnoho ďalších spolkov, spoločenstiev, zväzov a združení, ktoré v minulosti pôsobili v obci Beša už v súčasnosti sú neaktívne alebo úplne zanikli.

Kultúrne zariadenia, zariadenia pre šport, telovýchovu a voľno-časové aktivity

V obci sa nachádza futbalový areál, ktorý je k dispozícii pre širokú verejnosť. Kultúrno-spoločenské podujatia sa konajú priestoroch kultúrneho domu, športové podujatia sa väčšinou uskutočňujú v areáli futbalového ihriska alebo v rámci kultúrneho domu.

1.9 MATERIÁLNE ZDROJE

Vlastnícke vzťahy

V rámci vlastníckych vzťahov má obec Beša dokončený proces ROEP. Územno-plánovaciu dokumentáciu obec nemá vypracovanú.

Tabuľka č. 13 Vysporiadanie vlastníckych vzťahov

<i>Obec</i>	<i>situácia v ROEP</i>	<i>situácia v PHSR</i>	<i>situácia v ÚPD</i>
Beša	áno	nie	nie

Zdroj: Obecný úrad Beša, 2015

Domový a bytový fond

Významným ukazovateľom kvality života obyvateľov je stav, kvalita, vybavenosť a štruktúra domového a bytového fondu.

Na základe údajov z roku 2011, výsledkov sčítania ľudu, žije väčšina obyvateľov obce v bytoch, z ktorých je 79,7% trvalo obývaných a zvyšok tvoria neobývané byty. Situácia v obývanosti domov je tiež priaznivá, nakoľko až 80,2% obyvateľov obce žije v domoch. V obci je neobývaných 53 domov. (Tabuľka č. 14)

Tabuľka č. 14 Domový a bytový fond obce Beša

<i>Beša</i>	<i>Domy</i>		<i>Byty</i>	
	<i>trvalo obývané</i>	<i>neobývané</i>	<i>trvalo obývané</i>	<i>neobývané</i>
	215	53	220	56

Zdroj: SODB 2011

Z hľadiska vlastníctva domov má jednoznačnú prevahu vlastníctvo fyzických osôb, ktoré predstavuje 73,5% z celého domového fondu. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorí vlastníctvo obce (4 domy vo vlastníctve obce) a kombinácia vlastníkov (4 domy majú kombináciu vlastníkov). V rámci vlastníctva bytov majú prevahu vlastníctva byty vo vlastných rodinných domoch, čo predstavuje 68,1% z celého

bytového fondu. Ďalšiu početnú skupinu tvoria iné vlastníctva (10 bytov) a obecné byty (9 bytov). (Tabuľka č. 15)

Tabuľka č. 15 Vlastníctvo domového a bytového fondu

BEŠA	Domy
<i>Domov spolu</i>	268
<i>TOB</i>	215
<i>Vlastníctvo FO</i>	197
<i>Vlastníctvo štát</i>	1
<i>Vlastníctvo obce</i>	4
<i>Iné PO</i>	1
<i>Kombinácia vlastníkov</i>	4
<i>Iné</i>	2
<i>Neobývané</i>	53
BEŠA	Byty
<i>Bytov spolu</i>	279
<i>TOB</i>	220
<i>Vlastné byty v bytových domoch</i>	8
<i>Byty vo vlastných rodinných domoch</i>	190
<i>Obecné byty</i>	9
<i>Družstevné byty</i>	0
<i>Iné</i>	10
<i>Neobývané</i>	56

Zdroj: SODB 2011

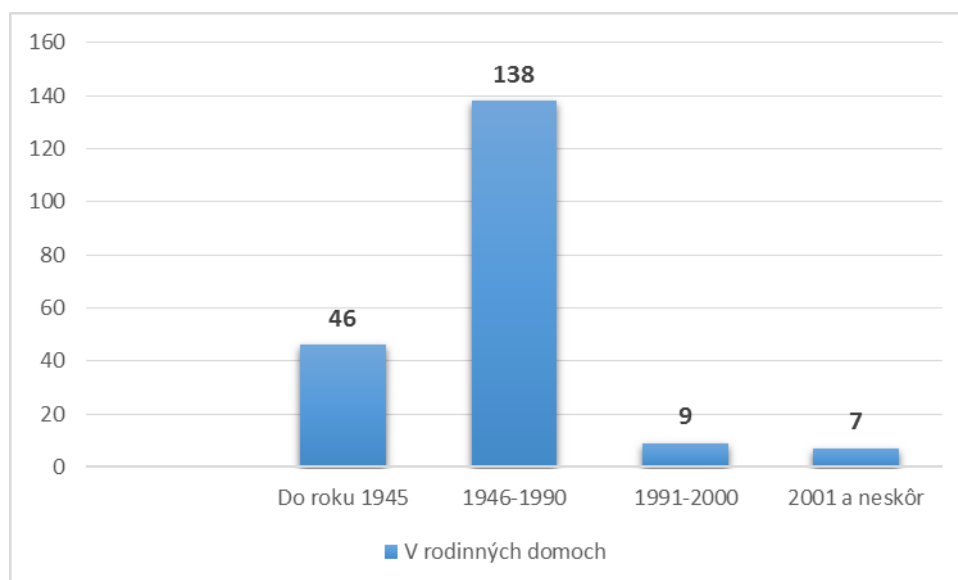
Najviac postavených domov v obci Beša bolo v období rokov 1946-1990, kedy predstavoval počet 138 postavených domov. V nasledujúcich rokoch došlo k výraznému poklesu výstavby v porovnaní s celým sledovaným obdobím. Najmenej domov bolo postavených v období rokov 1991-2000 (9 domov) a od roku 2001 a neskôr (7 domov).

Tabuľka č. 16 Obdobie výstavby domov v obci Beša

<i>Obdobie výstavby</i>	<i>V rodinných domoch</i>
Do roku 1945	46
1946-1990	138
1991-2000	9
2001 a neskôr	7
SPOLU	200

Zdroj: SODB 2011

Graf č. 14 Obdobie výstavby domov v obci Beša

Zdroj: Tabuľka č. 16

Z celkového počtu domov 211 má v dome tečúcu vodu 180 domov. V 21 domoch voda nie je. Centrálne kúrenie má 93 domov z celkového počtu 211 domov a bez centrálného kúrenia je 102 domov. Domy s kúpeľňami, v ktorých je vaňa alebo sprcha prevyšujú (176 domov) nad domami s kúpeľňami, ktoré nie sú vybavené vaňou alebo sprchou (27). V obci sa nachádza 145 domov so splachovacou toaletou a v ktorých nie je splachovacia toaleta je 56 domov. (Tabuľka č. 17)

Tabuľka č. 17 Vybavenosť domov

Dodávka vody v dome			
Spolu	V dome je tečúca voda	V dome nie je voda	Nezistené
211	180	21	10
Typ kúrenia v dome			
Spolu	Centrálne kúrenie	Bez centrálného kúrenia	Nezistené
211	93	102	16
Vybavenie kúpeľne			
Spolu	V kúpeľni je vaňa alebo sprcha	V kúpeľni nie je vaňa ani sprcha	Nezistené
211	176	27	8
Toaleta v dome			
Spolu	V dome je splachovacia toaleta	V dome nie je splachovacia toaleta	Nezistené
211	145	56	10

Zdroj: SODB 2011

Majetok obce

Majetok

Názov	Skutočnosť - ZC k 31.12.2013	Skutočnosť - ZC k 31.12.2014	Predpoklad - ZC na rok 2015	Predpoklad - ZC na rok 2016
Majetok spolu	834 772,50	814 912,94	824 999,08	833 936,60
Neobežný majetok spolu	759 162,05	738 101,60	787 601,60	797 539,12
z toho :				
Dlhodobý nehmotný majetok	0,-	0,-	0,-	0,-
Dlhodobý hmotný majetok	638 815,11	617 754,66	667 254,66	713 589,66
Dlhodobý finančný majetok	120 346,94	120 346,94	120 346,94	120 346,94
Obežný majetok spolu	64 823,27	65 826,86	25 413,-	25 413,-
z toho :				
Zásoby	146,02	1 013,82	500,-	500,-
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,-	0,-	0,-	0,-
Dlhodobé pohľadávky	0,-	0,-	0,-	0,-
Krátkodobé pohľadávky	5 674,14	4 900,04	4 500,-	4 500,-

Finančné účty	59 003,11	59 913,00	21 413,-	21 413,-
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,-	0,-	0,-	0,-
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,-	0,-	0,-	0,-
Časové rozlíšenie	10 787,18	10 984,48	10 984,48	10 984,48

Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2013	Skutočnosť k 31.12.2014	Predpoklad na rok 2015	Predpoklad na rok 2016
Vlastné imanie a záväzky spolu	834 772,50	814 912,94	824 999,08	833 936,60
Vlastné imanie	452 776,58	448 068,94	475 068,94	501 969,48
z toho :				
Oceňovacie rozdiely	0,-	0,-	0,-	0,-
Fondy	0,-	0,-	0,-	0,-
Výsledok hospodárenia	452 776,58	448 068,94	475 767,28	501 969,48
Záväzky	314 375,46	301 992,22	287 148,70	272 652,70
z toho :				
Rezervy	8 603,45	9 236,83	9 200,-	9 200,-
Zúčtovanie medzi subjektami VS	157,43	611,84	0,-	0,-
Dlhodobé záväzky	265 568,19	256 144,70	246 844,70	237 244,70
Krátkodobé záväzky	12 046,39	11 498,85	11 500,-	11 500,-
Bankové úvery a výpomoci	28 000,-	24 500,-	19 604,-	14 708,-
Časové rozlíšenie	67 620,46	64 851,78	62 083,10	59 314,42

Hospodársky výsledok za 2014 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2013	Skutočnosť k 31.12.2014	Predpoklad rok 2015	Predpoklad rok 2016
Náklady	250 002,01	285 331,76	292 000,-	292 000,-
50 – Spotrebované nákupy	44 858,38	45 840,24	52 000,-	53 000,-
51 – Služby	20 483,62	24 461,59	25 400,-	25 400,-

52 – Osobné náklady	122 651,98	124 583,55	124 896,-	124 896,-
53 – Dane a poplatky	177,77	478,16	300,-	300,-
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	2 012,55	6 064,07	6 000,-	6 000,-
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	49 199,98	74 984,78	74 000,-	74 000,-
56 – Finančné náklady	6 301,38	6 411,18	6 400,-	6 400,-
57 – Mimoriadne náklady	0,-	0,-	0,-	0,-
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	4 309,70	2 500,-	3 000,-	2 000,-
59 – Dane z príjmov	6,65	8,19	4,-	4,-
Výnosy	267 537,80	280 592,52	292 000,-	292 000,-
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	11 297,32	11 163,84	10 522,-	16 822,-
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,-	0,-	0,-	0,-
62 – Aktivácia	6 491,58	1 083,-	0,-	0,-
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	168 929,47	178 729,07	191 178,-	191 178,-
64 – Ostatné výnosy	19 323,16	20 282,39	20 000,-	22 000,-
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	8 768,03	8 634,65	9 200,-	900,-
66 – Finančné výnosy	222,86	44,38	100,-	100,-
67 – Mimoriadne výnosy	0,-	0,-	0,-	0,-
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	52 505,38	60 655,19	61 000,-	61 000,-
Hospodársky výsledok po zdanení /+ kladný HV, - záporný HV/	17 535,79	-4 739,24	0	0

1.10 EKONOMICKÉ ZDROJE

Ekonomická základňa obce Beša je tvorená najmä súkromným sektorom, ktorý v obci predstavujú predovšetkým podnikatelia živnostníci. V obci má zastúpenie aj niekoľko malých a stretných firiem typu právnických osôb.

Tabuľka č. 18 Zoznam miestnych podnikateľských subjektov

<i>NÁZOV PO/SÍDLO</i>	<i>PREDMET PODNIKANIA</i>	<i>POČET ZAMESTNANCOV</i>
PD Beša 935 36 Beša 172	Poľnohospodárstvo	30
Tibor Bahík, Beša 218	Stolárstvo	1
Erik bielik, Beša 256	Výroba jednoduchých výrobkov z kovu	1
Igor Slaničan, Beša 236	Dokončovacie stavebné práce, opracovanie kovu	1
Tibor Starček, Beša 289	Sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu	1
Milan Hronec, Beša 22	Montáž a opravy elektrických zariadení	1
Štefan Gécz Tóth, Beša 216	Maloobchod, veľkoobchod, obsluha cudzích vozidiel	1
Oľga Monika Červená, Beša 269	Predaj na trhoch, maloobchod, veľkoobchod	1
Ladislav Macák, Beša 110	Poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia	1
Ľuboš Skačan, Beša 95	Zámocnícke práce, poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia	3
Kamila Havlíková, Beša 85	Maloobchod, veľkoobchod, pohostinská činnosť, ubytovacie služby, sprostredkovanie obchodu	3
Jaroslav Havlík, Beša 85	Ubytovacie služby, predaj jedál a nápojov, prevádzkovanie zariadení slúžiacich na regeneráciu	3
Štefan Lüle, Beša 297	Zváračské práce, veľkoobchod, maloobchod, poradenské služby	1
Michal Neupauer, Beša 247	Stavebné práce	1
Ing.Samuel Potančok, Beša 307	Poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve	1
Róbert Pakši, Beša 255	Poskytovanie služieb vedenia cudzieho motorového vozidla	1
Július Uhrin, Beša 66	Opracovanie kovu	1

Zdroj: Obecný úrad Beša 2015

Celkovo možno konštatovať široké zastúpenie podnikateľských subjektov v obci a značnú diverzifikovanosť podnikateľského prostredia.

Primárny sektor je v obci zastúpený len poľnohospodárskymi subjektami. Sekundárny sektor reprezentujú podnikateľské subjekty zamerané na výrobu, ako napr. výrobu jednoduchých výrobkov z kovu.

V terciálnom sektore sa jedná najmä o maloobchodnú a veľkoobchodnú činnosť, poskytovanie služieb v oblasti občerstvenia, ubytovania, poradenských služieb a iné.

Odvetvová zamestnanosť

V obci je najviac ľudí zamestnaných v poľnohospodárstve. Taktiež väčší podiel obyvateľov je zamestnaných v maloobchode a v odvetviach výroby. Dôležitým subjektom v regióne je Poľnohospodárske družstvo Beša, ktoré je zároveň aj najväčším zamestnávateľom v obci.

Obyvatelia obce sa venujú tiež činnostiam s ním súvisiacim, ďalej pracujú v oblasti výroby motoových vozidiel, návesov a prívesov, maloobchode a, verejnej správe a pod.

Tabuľka č. 19 Odvetvová zamestnanosť obce Beša

Beša	Ekonomicky aktívne osoby			z toho dochádza za do zamestnania
	muži	ženy	spolu	
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	29	11	40	34
Výroba potravín	2	7	9	7
Výroba textilu	1	1	2	0
Výroba odevov	1	0	1	1
Výroba kože a kožených výrobkov	1	1	2	1
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	3	0	3	3
Výroba papiera a papierových výrobkov	1	0	1	0
Výroba chemikálií a chemických produktov	1	1	2	2
Výroba výrobkov z gumy a plastu	0	1	1	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	11	0	11	9
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	4	4	8	3
Výroba strojov a zariadení i. n.	1	4	5	3
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	21	5	26	23
Výroba nábytku	0	1	1	0
Iná výroba	0	2	2	2
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	2	2	4	3
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	1	0	1	0
Ozdravovacie činnosti a ostatné činnosti nakladania s odpadom	1	0	1	1

Výstavba budov	3	0	3	3
Inžinierske stavby	4	0	4	4
Špecializované stavebné práce	11	1	12	9
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	1	0	1	1
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	12	5	17	15
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	5	15	20	11
Pozemná doprava a doprava potrubím	7	0	7	6
Skladové a pomocné činnosti v doprave	6	4	10	10
Poštové služby a služby kuriérov	0	2	2	2
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	1	6	7	5
Telekomunikácie	0	2	2	1
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	2	3	5	2
Informačné služby	1	0	1	0
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	0	1	0
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	0	1	1	0
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	1	0	1	1
Činnosti v oblasti nehnuteľností	3	1	4	4
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	6	0	6	5
Reklama a prieskum trhu	1	1	2	2
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0	1	1
Prenájom a lízing	1	0	1	1
Sprostredkovanie práce	0	2	2	2
Bezpečnostné a pátracie služby	3	0	3	2
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	2	0	2	2
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	9	7	16	13
Vzdelávanie	3	5	8	6
Zdravotníctvo	4	9	13	11
Sociálna práca bez ubytovania	1	4	5	2
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	0	1	1	0
Činnosti členských organizácií	1	0	1	0
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	0	1	0
Ostatné osobné služby	0	1	1	0
Nezistené	13	9	22	12
Spolu	184	119	303	226

Zdroj: SODB 2011

1.7 Cestovný ruch

Regionálne združenie miest a obcí Tekov, ktorého je obec Beša súčasťou disponuje veľkým potenciálom pre rozvoj cestovného ruchu, hlavne vidieckej turistiky a agroturistiky. Obec sa rozprestiera v oblasti s bohatými historickými, prírodnými a kultúrnymi danosťami. Momentálne však

nie je tento potenciál v dostatočnej miere využitý, tiež v regióne absentuje materiálno – technická základňa pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky. V okolí obce sa nájde množstvo známych aj menej známych miest, ktoré stoja za pozornosť aj návštevu.

1.8 Nezamestnanosť

Tabuľka č. 20 Počet nezamestnaných v obci Beša v rokoch 2004 – 2011

Obec	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Beša	73	66	57	38	40	51	49	54

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice

Tabuľka č. 21 Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných k 30.9.2011

Beša	nedok. zákl. a bez vzd. (st.vzd. 0)	úplné základné (st.vzd. 1)	vyučenie (st.vzd. 2)	stredné odborné bez maturity (st.vzd. 3)	úplné stredné s maturitou (st.vzd. 4)	úplné stredné všeobecné s mat. (st.vzd. 5)	úplné stredné odborné s mat. (st.vzd. 6)	vyššie (st.vzd. 7)	vysokoškolské (st.vzd. 8)
	1	19	14	0	9	1	8	0	2

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice

Tabuľka č. 22 Veková štruktúra nezamestnaných v obci Beša k 30.09.2011

Beša	do 19 r.	20-24 r.	25-29 r.	30-34 r.	35-39 r.	40-44 r.	45-49 r.	nad 50 r.
	1	10	9	6	7	4	11	6

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice

Tabuľka č. 23 Štruktúra nezamest. v obci Beša podľa dĺžky evidencie k 30.09.2011

Beša	do 3 mes.	4-6 mes.	7-9 mes.	10-12 mes.	13-24 mes.	25-48 mes.	nad 48 mes.
	8	7	8	3	4	6	18

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice

1.11 Ex-ante hodnotenie

Obec Beša má v súčasnosti pripravené nasledovné projektové dokumentácie:

Názov	Stav prípravy	Financovanie	
		Vlastné zdroje	Iné zdroje
Revitalizácia obce Beša	spracovaná	7 000	60 000

2. Analýza vonkajšieho prostredia

2.1 Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia

Sociálne a hodnotové faktory:

Vývoj demografie a sociálneho prostredia je jedným z najdôležitejších faktorov ovplyvňujúcich rozvoj obce. Vymieranie obyvateľstva je však celoeurópskym problémom a často nie je v moci samosprávy účinným spôsobom zvrátiť negatívny trend v jej vývoji. Na rozvoj natality však vo veľkej miere vplýva celková ekonomická situácia v štáte, ako aj v rodinách. Vysoká miera nezamestnanosti a nízke mzdy sú zdrojom ekonomickej a sociálnej nestability v rodinách, spôsobujú migráciu obyvateľstva za prácou či už v rámci Slovenskej republiky alebo do zahraničia. Vidiecke oblasti ostávajú skôr len na okraji spoločenského záujmu, skôr sa na vidiek sťahujú starší ľudia na dôchodok, ako mladé rodiny.

Tento faktor následne ovplyvňuje všetky ostatné stránky života obce.

Ekonomické faktory:

Ďalším dôležitým faktorom v rozvoji obce je jej vlastný ekonomický potenciál, ako aj ekonomický potenciál jej obyvateľov.

Nízka kúpyschopnosť obyvateľstva vidieckych oblastí spôsobuje stagnáciu rozvoja malého a stredného podnikania v obci. Likvidácia poľnohospodárskych družstiev spôsobila úpadok poľnohospodárskej výroby, domáceho chovu hovädzieho dobytku, ošípaných a hydiny – v minulosti podielníci družstiev dostávali naturálie, čím sa zjednodušoval domáci chov. Tieto faktory však nedokáže riešiť samospráva, tu je potrebný zásah štátu.

Priamu súvislosť s ekonomickou silou obce má aj rozvoj sociálnej a technickej infraštruktúry a tým aj atraktivita obce pre obyvateľov. Nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, chýbajúca kanalizácia, zastaralé verejné osvetlenie, obecné budovy v zlom technickom stave neprispievajú k dobrému obrazu obce, spôsobujú obci zvýšené výdavky na čiastočné odstraňovanie závad, ktoré nerieši celý problém, ale len odsúva a predražuje konečné riešenie.

Ekologické faktory:

Obec Beša má vypracovaný Plán odpadového hospodárstva, je členom Združenia obcí pre separovaný zber „Tatlar“, momentálne sa v obci separuje 5 zložiek odpadu -plasty, papier, sklo, kovy, elektroodpad a nebezpečné odpady. V katastri obce sa nenachádza žiaden väčší zdroj znečistenia ovzdušia.

Politické faktory:

Obec Beša je súčasťou Vyššieho územného celku Nitra. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Nitriansky kraj (NK) je prevažne vidiecky, pomaly rastúci región SR, s primeranou atraktivitou a pozíciou, priemerným stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne konkurencieschopný mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou. Po Košickom a Prešovskom kraji je najľudnatejším krajom SR. NK je prevažne vidieckym regiónom SR (46,8 % mestského obyvateľstva).

NK sa vyznačuje priemernou zamestnanosťou (miera zamestnanosti 64,1 %). V prípade NK bude nevyhnutné vyvíjať pracovné príležitosti najmä pre ekonomicky aktívne obyvateľstvo,

ktoré dochádza za prácou do iných regiónov (približne 27 000 ekonomicky aktívneho obyvateľstva). Najviac zamestnaných v kraji je v priemysle (okolo 36 %) a vysoký podiel na zamestnanosti predstavujú verejné služby (23 %) a celkovo služby (56 %). NK patrí k najproduktívnejším poľnohospodárskym regiónom SR s celkovou výmerou poľnohospodárskej pôdy 468 669 ha, čo je najviac v SR a podiel poľnohospodárskej pôdy v SR (19,3 %).

Konkurenčná výhoda NK je tvorená vysokým inovačným potenciálom a vysokokvalifikovanou pracovnou silou v oblasti poľnohospodárstva a chemického priemyslu a predpokladmi pre rozvoj biotechnológií, nový typ sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti.

Rizikovým faktorom sa stáva neustále pribúdanie prenesených kompetencií bez finančného krytia, ako aj znížený koeficient prepočtu podielových daní. Obce zabezpečujú výkon 4000 kompetencií, v rôznej miere a na rôznej úrovni. Stále viac sa do popredia dostáva téma komunálnej reformy, ktorá by zabezpečila odborný výkon najmä prenesených kompetencií. Tu vidíme príležitosť na riešenie hneď niekoľkých dôležitých otázok. V prvom rade šetrenia verejných financií napríklad elektronizáciou, vytváraním spoločných úradovní, nie len na výkon prenesených kompetencií, ale aj niektorých originálnych kompetencií, efektívnym využívaním ľudských zdrojov.

Významnú úlohu v živote obce a jej obyvateľov zohráva tiež politika štátu ako aj vplyv politiky Európskej únie na svojich členov. Nestabilita politického prostredia v rámci SR a vysoká miera korupcie sa môžu považovať za faktory ohrozujúce rozvoj obce.

2.2 STEEP analýza

Vonkajšie faktory	Vonkajší potenciál územia	Vonkajšie obmedzenia územia
Sociálne a hodnotové faktory		<ul style="list-style-type: none"> • znížovanie počtu obyvateľstva • neatraktívnosť vidieckych sídiel
Ekonomické faktory	<ul style="list-style-type: none"> • Štrukturálne fondy • PD Beša 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízka kúpyschopnosť obyvateľstva
Ekologické faktory		<ul style="list-style-type: none"> • Prívalové dažde a povodne
Politické faktory	<ul style="list-style-type: none"> • Dobrá a dlhodobá spolupráca samospráv – OZ Tekov-Hont, RZMO Tekov 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočné financovanie samospráv • Nedoriešená komunálna reforma • Navyšovanie kompetencií bez finančného krytia

3. Zhodnotenie súčasného stavu územia obce Beša

3.1 SWOT analýza

	Silné stránky	Slabé stránky
<i>Životné prostredie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • čisté a zdravé prírodné prostredie • udržiavanie zelene • priaznivé klimatické prostredie pre rastlinnú a živočíšnu výrobu • dobrá kvalita životného prostredia • separácia odpadu 	<ul style="list-style-type: none"> • nízke environmentálne povedomie občanov • znečistené vodné toky a spodné vody vypúšťaním fekálií • nesprávna manipulácia s odpadom – spaľovanie • pokračujúci trend znečisťovania životného prostredia obce a okolia • zanedbaný stav verejných priestranstiev • prívalové dažde a povodne
<i>Infraštruktúra</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vybudovaný plynovod, vodovod, elektrifikácia • pokrytie mobilnými operátormi • vhodné lokality na bytovú výstavbu a dostatok inžinierskych sietí pre výstavbu nových bytov 	<ul style="list-style-type: none"> • nevybudovaná kanalizácia a ČOV • zlý technický stav miestnych komunikácií • chýbajúce chodníky • nevysporiadané vlastnícke práva • zlý stav obecných budov • nízka kvalita rozsahu služieb a nedostatok obchodov • nedostatočná sociálna starostlivosť • absencia bytových jednotiek
<i>Ekonomické zdroje</i>	<ul style="list-style-type: none"> • možnosť zamestnania sa v blízkom okolí obce • vhodné podmienky pre podnikanie v stavebníctve • vhodné podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu • blízkosť termálneho kúpaliska Podhájska 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok pracovných príležitostí priamo v obci • veľký podiel nezamestnaných ľudí • chýbajúce ubytovacie a stravovacie kapacity • nedostatok služieb zamestnanosti
<i>Ludské zdroje</i>	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne záujmové spolky • rôzne spoločenské podujatia • potenciál a ochota 	<ul style="list-style-type: none"> • nepriaznivá demografická štruktúra • nezáujem občanov o veci verejné • pretrvávajúci trend nízkej pôrodnosti

	občanov participovať na aktivitách a zveľadňovaní obce	
<i>Vybavenosť obce</i>	<ul style="list-style-type: none"> • futbalové ihrisko • kultúrny dom • knižnica 	<ul style="list-style-type: none"> • slabé podmienky pre aktivity mladých ľudí a podnikateľov • nedostatok bytov • zlé pokrytie internetovým signálom
	Príležitosti	Ohrozenia
<i>Životné prostredie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba a ochrana životného prostredia • zvýšenie environmentálneho povedomia občanov • podpora zavádzania alternatívnych zdrojov energie • zriadenie zberného dvora a obecného kompostoviska 	<ul style="list-style-type: none"> • znečistené životné prostredie a ovzdušie • zvyšujúca sa hlučnosť áut • nevybudovanie protipovodňových opatrení
<i>Infraštruktúra</i>	<ul style="list-style-type: none"> • oprava miestnych komunikácií a chodníkov • zavedenie širokopásmového internetu • oprava obecných budov • podpora výstavby rodinných domov 	<ul style="list-style-type: none"> • nevybudovanie kanalizácie a ČOV • zhoršujúci stav miestnych komunikácií a chodníkov
<i>Ekonomické zdroje</i>	<ul style="list-style-type: none"> • podpora podnikania a rozvoj služieb pre návštevníkov - ubytovacích a stravovacích kapacít • podpora budovania cyklotrás a konštruktívnych trás • rozvoj nových foriem miestnej zamestnanosti • potenciál úrovne zlepšenia podnikateľských služieb • vytváranie podmienok pre vznik nových pracovných miest • využitie prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ • aktívna spolupráca obce so susednými obcami • cezhraničná spolupráca a rozvoj aktivít v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov • zlé podnikateľské prostredie • neusporiadané vlastnícke vzťahy a pozemky • nezáujem ľudí o poskytovanie služieb • prehlbovanie nerovnováhy ponuky a dopytu na trhu práce • trend zvyšujúcej sa nezamestnanosti
<i>Ľudské zdroje</i>	<ul style="list-style-type: none"> • podpora činnosti záujmových organizácií • organizovanie obecných aktivít • zapojenie verejnosti do vecí verejných • podpora mladých rodín a mládeže 	<ul style="list-style-type: none"> • starnúce obyvateľstvo • odchod mladých ľudí z obce

	<ul style="list-style-type: none"> • aktívny prístup občanov k riešeniu rozvoja obce • rozvoj služieb sociálnych starostlivosti vo vzťahu k starším občanom • aktívna participácia občanov na plnení strategickej vízie a plánov rozvoja obce • spolupráca občanov a obecného úradu 	
<i>Vybavenosť obce</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj podmienok pre aktivity mladých ľudí • vytváranie podmienok pre výstavbu nových ubytovacích kapacít 	<ul style="list-style-type: none"> • nízke investície do budovania občianskej vybavenosti a infraštruktúry

3.2 Identifikácia kritických oblastí rozvoja

Zo SWOT analýzy možno identifikovať niekoľko základných kritických oblastí, respektíve bariér obce, ktoré môžeme zhrnúť do piatich základných skupín, a to:

- vysoká nezamestnanosť, nízka ekonomická sila obyvateľstva a obce
- stárnutie obyvateľstva, jeho pasivita a migrácia
- slabá občianska vybavenosť
- nevyhovujúci stav infraštruktúry
- ohrozené životné prostredie

1. Vysoká nezamestnanosť, nízka ekonomická sila obyvateľstva obce:

- málo pracovných príležitostí v obci a najbližšom okolí
- uvoľňovaním pracovných síl v regióne,
- nízkou priemernou mzdou,
- migráciou vzdelanejších štruktúr obyvateľstva do ekonomicky lukratívnejších oblastí Slovenska

2. Stárnutie obyvateľstva, jeho pasivita a migrácia

- nízka ponuka práce na miestnej úrovni spôsobuje migráciu mladých a vzdelaných vrstiev obyvateľstva do ekonomicky zaujímavejších oblastí
- absentujúca sociálna infraštruktúra

3. Slabá občianska vybavenosť

- nízka atraktivita obce v dôsledku nepostačujúcej infraštruktúry
- nevyhovujúce priestory z hľadiska ich využitia
- spektrum možností trávenia voľného času

4. Nevyhovujúci stav infraštruktúry

- nevyhovujúci stav technickej infraštruktúry
- nevybudovaná kanalizácia a ČOV

5. Ohrozené životné prostredie

- prívalové dažde a povodne
- tvorba čiernych skládok odpadu
- nízke ekologické povedomie občanov

STRATEGICKÁ ČASŤ

4. VÍZIA

Hlavnou víziou obce je vytvoriť priaznivé podmienky pre život všetkých obyvateľov obce s využitím všetkých dostupných možností a potenciálu. Obec bude modernou, ekonomicky, sociálne a kultúrne sa rozvíjajúcou obcou. Poskytne obyvateľom obce kvalitné životné prostredie, obec sa bude snažiť zachovávať, udržiavať a šíriť svoje kultúrne dedičstvo. Táto vízia zahŕňa predstavu občanov, vedenia obce a zástupcov relevantných skupín, ako by ich obec mala vyzerat' v určitom časovom horizonte. Ich názory boli analyzované v dotazníkoch, na ktoré odpovedali pred vypracovaním Programu rozvoja obce.

Vízia obce

Obec Beša bude pre svojich obyvateľov zázemím s dobudovanou technickou a sociálnou infraštruktúrou, vytvorenými vhodnými podmienkami pre pokojné a kvalitné bývanie a dostatočnými možnosťami pre spoločenské, kultúrne a športové aktivity. Bude územím s vybudovanou materiálo – technickou základňou pre potreby prímestského cestovného ruchu, ako aj so širokými možnosťami doplnkových aktivít, to všetko pri zachovaní rázu krajiny a úrovne kvality ŽP.

5. STRATEGICKÉ CIELE

Vychádzajúc z problémovej analýzy, boli určené tri nasledovné prioritné oblasti:

- 1. Prioritná oblasť 1 – Investície do základnej infraštruktúry**
- 2. Prioritná oblasť 2 – Občianska vybavenosť**
- 3. Prioritná oblasť 3 – Životné prostredie**

Globálny cieľ	Prioritná oblasť 1 – Investície do základnej infraštruktúry				
	Skvalitnenie a dobudovanie infraštruktúry v obci				
Špecifické ciele	1.1 Vybudovanie a rekonštrukcia technickej infraštruktúry			1.2. Rozvoj obce	
Opatrenia	1.1.1. Zlepšenie stavu miestnych komunikácií a	1.1.2 Zlepšenie stavu obecnýc	1.1.3 Rozvoj technickej infraštruktúry	1.2.1 Zlepšenie stavu verejných	1.2.2 Podpora spolupráce na lokálnej

	chodníkov	h budov	v obci	priestranstiev	úrovni
--	-----------	---------	--------	----------------	--------

Globálny cieľ	Prioritná oblasť 2 – Občianska vybavenosť Rozvoj miestnej infraštruktúry, vybavenosti a služieb				
Špecifické ciele	2.1 Modernizácia a budovanie kultúrnej a športovej infraštruktúry				
Opatrenia	2.1.1 Podpora kultúry	2.1.2 Podpora športu			

Globálny cieľ	Prioritná oblasť 3 – Životné prostredie Zvyšovanie kvality životného prostredia obce				
Špecifické ciele	3.1 Rozvoj odpadového hospodárstva				
Opatrenia	3.1.1 Zlepšenie environmentálneho povedomia občanov	3.1.2 Odpadové hospodárstvo			

PROGRAMOVÁ ČASŤ

6. PRIORITNÉ OSY

1. Prioritná oblasť – 1 – Investície do základnej infraštruktúry

Opatrenie	Aktivita
1.1.1 Zlepšenie stavu miestnych komunikácií a chodníkov	1.1.1.1 Revitalizácia miestnych komunikácií
	1.1.1.2 Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych chodníkov
1.1.2 Zlepšenie stavu obecných budov	1.1.2.1 Rekonštrukcia zdravotného strediska
	1.1.2.2 Rekonštrukcia budovy základnej a materskej školy
	1.1.2.3 Rekonštrukcia kultúrneho domu
	1.1.2.4 Rekonštrukcia domu smútku
1.2.1 Zlepšenie stavu verejných priestranstiev	1.2.1.1 Úprava verejných priestranstiev
1.2.2 Podpora spolupráce na lokálnej úrovni	1.2.2.1 Podpora projektov spolupráce
	1.2.2.2 Uplatňovanie prístupu CLLD

2. Prioritná oblasť – 2 Občianska vybavenosť

Opatrenia	Aktivita
2.1.1 Podpora kultúry	2.1.1.1 Podpora kultúrnych podujatí
2.1.2 Podpora športu	2.1.2.1 Rekonštrukcia športového areálu

3. Prioritná os – 3 Životné prostredie

Opatrenia	Aktivita
3.2.1 Zlepšenie environmentálneho povedomia občanov	3.2.1.1 Propagačná a osvetová činnosť
3.2.2 Odpadové hospodárstvo	3.2.2.1 Vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV

REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja, na základe stanovených merných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7. POPIS ÚLOH PRI REALIZÁCII PRO:

Realizácia vyžaduje systematickú prácu skupín odborníkov a samosprávy pri realizácii PRO:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Beša. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Beša budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Beša a kontrolór obce.
- Koordinačným orgánom zabezpečujúcim kooperáciu a komunikáciu pri realizácii PRO je starosta obce.
- Akčný plán je vytvorený na celé obdobie 2015 – 2024, s potrebou pravidelného prehodnocovania.

8. SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PRO

Pre úspešné napĺňanie cieľov PRO je potrebné pravidelné monitorovanie a hodnotenie realizácie akčného plánu a jeho nadväznosť na prioritné osi.

- Starosta obce predkladá obecnému zastupiteľstvu raz ročne monitorovaciu správu, ktorej obsahom je kvantifikácia implementácie príslušného akčného plánu.
- Kontrolór obce a príslušné komisie Obecného zastupiteľstva raz ročne predkladajú Obecnému zastupiteľstvu hodnotiacu správu, ktorej obsahom je hodnotenie efektívnosti implementácie akčného plánu, rozsah využitia finančných prostriedkov, skúma efektívnosť a účinnosť programovania, identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspešnosti alebo núspešnosti implementácie program.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2015 - 2024		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2018	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PRO a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PRO	v roku 2017, 2018, 2020, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť v monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/ kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

9. AKČNÝ PLÁN

Akčný plán pre prioritnú os 1 Investície do základnej infraštruktúry					
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedný	Finacovanie	Merný ukazovateľ	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1 Zlepšenie stavu miestnych komunikácií a chodníkov					
Aktivita 1.1.1.1 Revitalizácia miestnych komunikácií	Rok 2016 - 2020	Samospráva	Samospráva fondy - 300 000eur	Počet km	9
Aktivita 1.1.1.2 Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych chodníkov	Rok 2016 - 2020	Samospráva	Samospráva fondy - 30 000 eur	Počet m	1 000
Opatrenie 1.1.2 Zlepšenie stavu obecných budov					
Aktivita 1.1.2.1 Rekonštrukcia zdravotného strediska	Rok 2016 - 2020	Samospráva	Samospráva-fondy 100 000 eur	Zrekonštruované časti budovy	3
Aktivita 1.1.2.2 Rekonštrukcia budovy základnej a materskej školy	Rok 2016 - 2020	Samospráva	Samospráva-štátny rozpočet 250 000 eur	Počet detí MŠ	22
				Počet detí ZŠ	15
Aktivita 1.1.2.3 Rekonštrukcia kultúrneho domu	Rok 2016 - 2020	Samospráva	Samospráva-fondy 100 000 eur	Zrekonštruované časti budovy	3
Aktivita 1.1.2.4 Rekonštrukcia domu smútku	Rok 2016 - 2024	Samospráva	Samospráva-fondy 50 000 eur	Zrekonštruované časti budovy	3
Opatrenie 1.2.1 Zlepšenie stavu verejných priestranstiev					
Aktivita 1.2.1.1 Úprava verejných priestranstiev	Rok 2016 - 2024	Samospráva	Samospráva - 70 000 eur	Počet m ²	30 000
Opatrenie 1.2.2 Podpora spolupráce na lokálnej úrovni					
Aktivita 1.2.2.1 Podpora projektov spolupráce	Každý rok od 2015	Samospráva a miestny podnikatelia	Samospráva a miestny podnikatelia - 15 000 eur	Počet spoločných projektov	5
1.2.2.2 Uplatňovanie prístupu CLLD	Každý rok od 2015 - 2020	Samospráva a miestny podnikatelia	Samospráva a miestny podnikatelia 20 000 eur	Počet podporených projektov v rámci prístupu LEADER	5

Časový harmonogram realizácie:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Opatrenie 1.1.1 Zlepšenie stavu miestnych komunikácií a chodníkov										
Aktivita 1.1.1.1										
Aktivita 1.1.1.2										
Opatrenie 1.1.2 Zlepšenie stavu obecných budov										
Aktivita 1.1.2.1										
Aktivita 1.1.2.2										
Aktivita 1.1.2.3										
Aktivita 1.1.2.4										
Opatrenie 1.2.1 Zlepšenie stavu verejných priestranstiev										
Aktivita 1.2.1.1										
Opatrenie 1.2.2 Podpora spolupráce na lokálnej úrovni										
Aktivita 1.2.2.1										
Aktivita 1.2.2.2										

Akčný plán pre prioritnú os 2 Občianska vybavenosť					
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Merný ukazovateľ	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1 Podpora kultúry					
2.1.1.1 Podpora kultúrnych podujatí	Rok 2016 - 2024	Samospráva	Samospráva a miestne spolky 2000 eur	Počet podujatí	4/rok
Opatrenie 2.1.2 Podpora športu					
Aktivita 2.1.2.1 Rekonštrukcia športového areálu	Rok 2016 - 2020	Samospráva	Samospráva – 30 000 eur	Počet zrekonštruovaných častí	3

Časový harmonogram realizácie

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Opatrenie 2.1.1 Podpora kultúry										
Aktivita 2.1.1.1										
Opatrenie 2.1.2 Podpora športu										
Aktivita 2.1.2.1										

Akčný plán pre prioritnú os 3 Životné prostredie					
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Merný ukazovateľ	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1.1 Zlepšenie environmentálneho povedomia občanov					
Aktivita 3.1.1.1 Propagačná a osvetová činnosť	Každý rok od 2015	Samospráva	Samospráva – 1000 eur	Počet uskutočnených podujatí	1-ročne
Opatrenie 3.2.2. Odpadové hospodárstvo					
3.2.2.1 Vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV	Rok 2016 - 2020	Samospráva a ZVaK	Samospráva, štátny rozpočet ZVaK – 5 000 000 eur	Počet pripojených domácností	300

Časový harmonogram realizácie

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Opatrenie 3.1.1 Zlepšenie environmentálneho povedomia občanov										
Aktivita 3.1.1.1										
3.2.2 Odpadové hospodárstvo										
Aktivita.3.2.1.1										

FINANČNÁ ČASŤ

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č.5 – Indikatívny rozpočet, viaczdrojové financovanie v tis. eur

		Rok										
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	spolu
Prioritná os 1 Investície do základnej infraštruktúry	Vlastné zdroje	0	1	5	7	8	8	10	11	8	6	64
	Zdroje EÚ, VUC a iné zdroje	0	92	95	100	100	109	109	92	90	77	864
	Súkromné zdroje	0	1	1,5	1,5	1,5	1,5	0	0	0	0	7
Prioritná os 2 Občianska vybavenosť	Vlastné zdroje	0	0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	4
	Zdroje EÚ, VUC a iné zdroje	0	2	2	3	3	3	4	4	4	3	28
	Súkromné zdroje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritná os 3 Životné prostredie	Vlastné zdroje	0	2	5	7	8	8	8	8	8	7	61
	Zdroje EÚ, VUC a iné zdroje	0	290	540	609	500	500	1000	1500	0,5	0,5	4 940
	Súkromné zdroje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Názov opatrenia*	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ - výsledku, dosahu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje
				mesiac/rok - mesiac/rok			Vlastné celkom	EÚ (EŠIF) celkom				
					a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
I. Prioritná oblasť 1 Investície do základnej infraštruktúry					935 000	928 000	64 000	864 000	7 000			
Opatrenie 1.1.1 Zlepšenie stavu miestnych komunikácií a chodníkov	Aktivita 1.1.1.1 Revitalizácia miestnych komunikácií		Počet km	2016 - 2020	300 000	300 000	17 000	283 000				
	Aktivita 1.1.1.2 Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych chodníkov		Počet m	2016 - 2020	30 000	30 000	2 000	28 000				
Opatrenie 1.1.2 Zlepšenie stavu obecných budov	Aktivita 1.1.2.1 Rekonštrukcia zdravotného strediska		Zrekonštruované časti budovy	2016 - 2020	100 000	100 000	8 000	92 000				
	Aktivita 1.1.2.2 Rekonštrukcia budovy základnej a materskej školy		Počet detí v MŠ Počet detí ZŠ	2016 - 2020	250 000	250 000	13 000	237 000				
	Aktivita 1.1.2.3 Rekonštrukcia kultúrneho domu		Zrekonštruované časti budovy	2016 - 2020	100 000	100 000	6 000	94 000				
	Aktivita 1.1.2.4 Rekonštrukcia domu smútku		Zrekonštruované časti budovy	2016 - 2024	50 000	50 000	3 000	47 000				
Opatrenie 1.2.1 Zlepšenie stavu verejných priestranstiev	Aktivita 1.2.1.1 Úprava verejných priestranstiev		Počet m2	2016 - 2024	70 000	70 000	7 000	63 000				
Opatrenie 1.2.2 Podpora spolupráce na	Aktivita 1.2.2.1 Podpora projektov spolupráce		Počet spoločných projektov	2016 - 2024	15 000	15 000	5 000	10 000				

lokálnej úrovni												
	1.2.2.2 Uplatňovanie prístupu CLLD		Počet podporených projektov v rámci prístupu LEADER	2016 - 2020	20 000	13 000	3 000	10 000	7 000			
II. Prioritná os 2 Občianska vybavenosť					32 000	32 000	4 000	28 000				
Opatrenie 2.1.1 Podpora kultúry	2.1.1.1 Podpora kultúrnych podujatí		Počet podujatí	2016 – 2024	2000	2 000	2 000					
Opatrenie 2.1.2 Podpora športu	Aktivita 2.1.2.1 Rekonštrukcia športového areálu		Vybudované časti	2016 - 2020	30 000	30 000	2 000	28 000				
III. Prioritná os 3 Životné prostredie					5 001 000	5 001 000	61 000	4 940 000				
Opatrenie 3.2.1 Zlepšenie environmentálneho povedomia občanov	Aktivita 3.2.1.1 Propagačná a osvetová činnosť		Počet uskutočnených podujatí	2016 - 2024	1000	1 000	1 000					
Opatrenie 3.2.2. Odpadové hospodárstvo	Aktivita 3.2.2.1 Vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV		Počet pripojených domácností	2016 - 2020	5 000 000	5 000 000	60 000	4 940 000				
Celkom					5 968 000	5 961 000	129 000	5 832 000	7 000			

ZÁVER

PRO obce Beša je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PRO je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

1. PRO obce Beša bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva:

Uznesenie č. _____, zo dňa _____

2. PRO obce Beša bol vypracovaný na základe anketového prieskumu v obci, bol daný na verejné pripomienkovanie vyvesením na úradnej tabuli dňa _____

3. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie:

4. Povinné prílohy:

Príloha č.1 – Zoznam členov riadiaceho tímu

Príloha č.2 - Zoznam informačných zdrojov

Príloha č.3 – Zoznam skratiek použitých v PRO

Príloha č.4 – Akčný plán na daný rozpočet s výhľadom na 2 roky

Príloha č.5 – Dohoda o partnerstve